192

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

1 йил чиқиши. 24 ДЕКАБРЬ 1966 й. ШАНБА № 149 БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЮБИЛЕЙ ВАХТАСИДА

Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилейи шарафига бошланган социалистик мусобақада Тошкент авиатранспорт бўлинмасининг Александр Данилович Прятко раҳбарлик қилаётган коммунистик меҳнат коллективи пешқадам бўлиб қолди. Бу коллектив ҳозир келгуси йил ҳисобига меҳнат қила бошлади. Улар йиллик топшириқларни шараф билан адо этдилар. ИЛ-14 самолётларида учиш соатлари 102 процент, АН-24 самолётларида учиш соатлари 120 процент адо этилди. ИЛ-14 самолётларининг республика ҳаво линияларида қатнайдиган экипаж аъзолари 633 соат вақтни тежашга муяссар бўлдилар.

Экипаж командири В. П. Стрелников ўз маҳоратини тинмай оширмоқда.

Ўтган ойдаги социалистик мусобақа якунларига кўра, бу учувчининг экипажи мусобақа ғолибкори бўлди. Унинг экипажи бир неча тонна ёқилғи ва кўплаб учиш соатларини тежаб қолди.

Авиация ходимларининг уй тўйлари

Пойтахт граждан авиаторлари шаҳарчасида 60 квартирали беш қаватли бинонинг ҳавозалари йиғиштириб олинди. Қурувчилар бинода яшовчиларга барча қулайликларни яратиб беришган. Биринчи бўлиб 23 оила бу уйда доимий яшаш учун рўйхатдан ўтказилди. Слесарь Кондаков, асбобсоз Макеев, дефектовшчик Ковальчук оилалари янги уй билан таъминланганликлари учун беҳад ҳурсандлар.

САМАРАЛИ ЙИЛ

Тошкентдаги Кўн-мўйна заводи коллективи беш йилликнинг биринчи йилини самарали якунлади. Завод ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини муддатидан бир ҳафта илгари бажарганлиги ҳақида ғалаба рапорти берди. Илғор тикувчилар йил бошидан буён 223 минг дона иссиқ бош кийими, 5200 дона хотин-қизлар ва болалар пальтоси, 35 минг дона мўйна нимча ва бошқа кўпгина маҳсулотлар ишлаб чиқардилар.

Бош кийим цехининг тикувчиси Р. Мардонова, кийим-кечак цехининг тикувчиси Кордунцова, мўйна цехининг ишчиси К. Комилов каби илғор ишчиларнинг номларини завод аҳли фахр билан тилга олмоқда.

Коллектив йил охиригача пландан ташқари яна ўн минг дона турли бош кийимлар, 200 дона пальто ва 1 минг дона мўйнадан тикилган нимча тайёрлаб беришга аҳд қилди.

Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан завод коллективи шонли саналар шарафига бошланган социалистик мусобақани кенг авж олдириш билан беш йилликнинг иккинчи йили ишлаб чиқариш планини Улуғ Октябрь революциясининг 50 йиллик юбилейи кунигача бажаришни ўз олдига мақсад қилиб қўйди.

Иқтисодий конференция

Тошкент Тўқимачилик комбинатининг мажлислар залида Улуғ Октябрь революциясининг 50 йиллигига бағишланган илмий-техника ва иқтисодий конференцияси бўлиб ўтди.

Конференцияда Енгил саноат министрлиги, Давлат план комиссияси, Тўқимачилик институти ва пойтахтдаги кўпгина ташкилотларнинг вакиллари қатнашдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ IX СЕССИЯСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Советининг тўққизинчи сессияси ўз ишини давом эттирмоқда. Кеча сессия кун тартибидаги дастлабки икки масала юзасидан музокаралар бошланди. Музокараларда Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси **Е. Айтмуротов**, депутатлардан **В. В. Окунский** (1-Ленин сайлов округи), **Т. Р. Каримова** (188-Бўтақора сайлов округи), **А. А. Хўжаев** (48-Оҳангарон сайлов округи) сўзга чиқдилар.

Биринчи мажлисда Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатларининг бир группаси республиканинг бир қанча министрликлари раҳбарларига қатор саволлар билан мурожаат қилдилар.

Депутатлардан **Х. Умаров** ва **И. Ж. Жалилов** Ўзбекистон ССР Олий Советининг «Ўзбекистон ССРдаги шаҳарлар, район марказлари, шаҳар посёлкалари ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктларни қуриш ҳамда обод қилишни яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни ривожлантириш учун қандай ишлар қилинаётганлиги ҳақида ва қурилиш ташкилотларининг материалларга бўлган эҳтиёжлари қандай қондирилиши тўғрисида ахборот беришни бинокорлик материаллари саноати министридан илтимос қилдилар.

Депутатлардан **А. Оллоёров, А. Ш. Керуенбоева** ва **Ш. З. Саломова** Ўзбекистон ССР Маданият министрига мурожаат қилиб, республикадаги театр коллективлари ва маданий-оқартув муассасаларининг Совет давлати 50 йиллигини муносиб кутиб олиш соҳасида кўраётган тадбирлари тўғрисида ахборот беришни сўрадилар.

Депутатлардан **М. Нодирхонова** ва **С. Б. Юсупов** сабзавот ҳамда картошка етиштиришни кўпайтириш ва аҳолини шу маҳсулотлар билан таъминлашни яхшилаш соҳасида қандай тадбирлар кўрилаётганлиги тўғрисида ахборот беришни республика қишлоқ хўжалик министридан илтимос қилдилар.

Депутатларнинг саволлари Ўзбекистон ССР Конституциясининг 56-моддасида белгиланган тартибга мувофиқ, жавоб бериш учун министрларга ҳавола қилинди.

* * *

Соат 16 да Ўзбекистон ССР Олий Советининг иккинчи мажлиси бошланди. Олий Совет Раисининг ўринбосари депутат **П. Ержанова** раислик қилди.

Мажлисда кун тартибидаги дастлабки икки масала — республика халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилги давлат плани тўғрисидаги ва Ўзбекистон ССРнинг 1967 йилги давлат бюджети тўғрисидаги докладлар юзасидан музокаралар давом этди.

Музокараларда депутатлардан **М. Худойбергенов** (389-Свердлов сайлов округи), **М. Й. Йўлдошева** (221-Гулбоғ сайлов округи), **П. В. Костриков** (94-Калинин сайлов округи), **И. В. Бабков** (417-Яккабоғ сайлов округи), **Е. Т. Тасанбоев** (272-Совхоз сайлов округи), **А. А. Хўжаев** (256-Боғишамол сайлов округи), Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министри **Х. М. Носиров**, депутат **И. Жалилов** (402-Посёлка сайлов округи) сўзга чиқдилар.

Олтинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг тўққизинчи сессияси ўз ишини давом эттирмоқда.

Қисқа хабарлар

★ Пойтахтнинг 4-турар жой шаҳарчаси тобора кенгайиб бормоқда. Бу ерда ҳар бири олтмиш уч хўжаликка мўлжалланган яна учта уй-жой биноси муддатидан олдин битказилиб, фойдаланишга топширилди. Иккита ана шундай бино битиш арафасида турибди. Бу уйларга шаҳар меҳнаткашлари кўчиб келадилар.

★ Куйбишев шоссесининг «Дўстлик» кўчасида янги очилган пойафзал магазини аҳоли учун хизмат қилиб турган эди. Бугун унинг ёнида яна бир магазин ишга тушди. «Дилором» деб ном берилган бу магазин аҳолига маданий моллар сотмоқда.

★ «Октябрь» массивидаги Оқтепа маҳалласи аҳолиси ташаббуси билан жамоатчилик асосида хушбичим бино бунёд этилди. Бу бинога 133-алоқа бўлими жойлашди. Маҳалла аҳолиси алоқа бўлимининг дастлабки хизматидан мамнун бўлмоқда.

Шарҳловчи мулоҳазаси

600.000 КИШИ ИШСИЗ

Англияда ишсизлик мисли кўрилмаган даражада ўсмоқда. Ҳозир ишсизлар сони 600 мингга яқинлашиб қолди. «Морнинг стар» газетасининг ёзишича, ҳозирги ишсизлик 1962 йилда бошланган. «Қора куз»дан буён энг юқори чўққига кўтарилган.

Шу кунларда Англия матбуоти кейинчалик аҳвол бундан ҳам ёмонлашишини билдиряпти. Кўпгина молия ва иқтисод ходимлари февраль ойига бориб, ишсизлар сони 750—800 минг кишига етишини айтишяпти.

Ишсизлар сонининг бу қадар ўсиши бош министр Вильсон 20 июлда эълон қилган «Фавқулодда иқтисодий чора»нинг оқибатидир. Баҳо ва фойда сиёсатини эълон қилган лейбористлар ҳокимиятини ишсизлик чўчитмайди, 500 минг кишининг ишсиз қолиши улар учун табиий бир ҳол. Яқинда парламентда сўзга чиққан Гарольд Вильсон шу аҳволга олиб келган сиёсатни ўзгартмоқчи эмаслигини айтди.

Буюкбританиянинг металлургия, автомобилсозлик каби етакчи саноатларида ишчиларни ишдан бўшатиш авж олган. Американинг «Форд» ва «Воксхолл» фирмалари меҳнаткашларни ишдан бўшатишда илдамлик қилишмоқда. Англия компаниялари ҳам океан орти монополистларидан қолишмаяптилар. «Бритиш мотор корпорейшн» компанияси уч минг беш юзга яқин ишчини ишдан бўшатди. Бир-икки ҳафтадан сўнг эса яна кўплар ишдан бўшатилиб, бу сонга яна икки минг рақами қўшилади.

Англия Коммунистик партиясининг бош секретари Жон Голланнинг айтишича, ой сайин ўсиб бораётган ишсизлар сони «Лейбористлар ҳокимияти сиёсатини қоралаётган аянчли далилдир».

К. ФАТТОХОВ.

«Морнинг стар» газетасида ёритилган ўнгдаги жадвалда шу йил июль ойидан ноябрь ойигача ишсизлар сони қандай кўпайгани кўрсатилган.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

«Стройиндустрия» суръатга-суръат қўшмоқда

Темир-бетон заводларини энг янги конструкциялар ишлаб чиқарадиган қилиш учун турли асбоб-ускуналар ва машиналар билан жиҳозлаш, ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштириш ва механизациялаштириш — «Главстройиндустрия»га қарашли экспериментал-механика заводининг муҳим вазифасидир.

Корхона коллективи бу вазифани шараф билан адо этмоқда.

Завод ишчилари 12 декабрда пайвандлаш конструкциялари ва ностандарт асбоб-ускуналар ишлаб чиқариш бўйича йиллик планни бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар.

Корхона декабрь ойининг қолган кунлари ичида пландан ташқари юз минг сўмлик янги жиҳозлар, асбоб-ускуналар, шунингдек, деталлар тайёрлаб беришга аҳд қилган.

ТАШАББУС САМАРАСИ

Тошкент Экскаватор заводи коллективи бугун йиллик маҳсулот ишлаб чиқариш планини ортиғи билан бажарди. Завод шу йилнинг ўзида 1150 та «Э—352—А» маркали машина ишлаб чиқарди.

Корхона коллективи Москва ва Ленинград шаҳарлари ишчиларининг тежамкорлик ташаббусига қўшилиб, ишлаб чиқариш технологиясини мукаммаллаштирди. Натижада 150 тонна металл тежаб қолинди. Тежалган металлдан 11 та экскаватор ишлаб чиқариш мумкин.

Бу ишда айниқса металл конструкциялаш цехининг инженери М. Г. Климовнинг иши мақтовга сазовордир. Унинг ўзи металл қирқиш техникасини мукаммаллаштириши туфайли 100 тонна материални тежаб қолди. Бу, пул ҳисобида 1070 сўмга тенгдир. Цехнинг илғор ишчилари Г. Аниценко, Н. Жамолиддинова, Т. Абдураҳмонов ва Зеленковалар тежамкорликка муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Заводда бир йил ичида меҳнат унумдорлиги 5—6 процент ошди. Бунинг натижасида маҳсулот таннархи ҳам бирмунча камайди. Ҳар бир машинага аввалгига нисбатан 77 сўм кам пул сарфлашга эришилди.

ВАЪДАГА ВАФОДОРЛАР

«Главташкентстрой»га қарашли биринчи механизациялашган қурилиш трестининг механизаторлари ажойиб ғалабани қўлга киритдилар. Кудратли механизмларнинг бир меъёрда ишлатилиши натижасида йиллик план адо этилди. Бу ерда Октябрь революциясининг 50 йиллик юбилейи шарафига бошланган социалистик мусобақа барча кўрсаткичлар бўйича қатор ютуқларни қўлга киритишда ўз самараларини кўрсатмоқда.

Ер ковловчи механизмлар ёрдамида саккиз миллион икки юз минг кубометр тупроқ қазиш ишлари бажарилди. Коллектив аҳди — йил охиригача планга қўшимча 700 минг сўмлик иш бажариш. Бундан ташқари, 800 кубометр тупроқ қазиб чиқарилади.

* * *

Мажбурият ҳисобига меҳнат қила бошлаган корхоналардан бири пойтахтдаги 1-ёғочни қайта ишлаш заводидир. Корхона коллективи шу кунга қадар 5 миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарди. Йиллик планнинг муддатидан илгари адо этилишида 3-цех коллективининг ҳиссаси катта бўлди. Улар пойтахт қурилишларига пландан ташқари 7 минг квадратметр дераза ва эшик блоклари етказиб бердилар.

Завод коллективи ўз имкониятларини ҳисобга олиб, йил охирига қадар яна 300 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга енг шимарди.

* * *

153-қурилиш трести бинокорлари ҳақида гап борганда уларни пешқадамлар, деб тилга олинадиган бўлиб қолинди. Азамат қурувчилар уй-жой биноларини бунёд этиш бўйича йиллик топшириқни бажарган эдилар. Эндиликда улар олган қўшимча мажбуриятларини ҳам ниҳоясига етказиш арафасида турибдилар. Пландан ташқари 266 квартирали уй-жой бинолари фойдаланишга топширилиши лозим эди. Бу уйлар тайёр ҳолга келди. Уларда сўнгги пардозлаш ишлари олиб борилмоқда. Булардан ташқари 280 ўринли учта болалар боғчаси, кўп профилли шифохонанинг диагностика корпуси қурилиши ҳам жадаллик билан олиб борилмоқда.

* * *

Бутуниттифоқ «Мелодия» фирмасининг Тошкентдаги грампластинка заводи коллективи йиллик топшириқни муддатидан илгари адо этишга эришди. Шу кунгача 18 миллион дона грампластинка ишлаб чиқарилди. Тежалган хом ашёнинг бир ўзидан 1 миллион 600 минг дона грампластинка тайёрланди. Завод коллективи йил охиригача яна 1 миллион 800 мингта грампластинка тайёрлаш учун курашмоқда.

ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Тошкент Тўқимачилик комбинатининг 1-йигирув ва тўқув фабрикаларининг коллективлари бугун йиллик планни муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар. Бу фабрикаларнинг коллективлари йил охиригача планга қўшимча яна 330 тонна калава ва 3 миллион 750 минг метр газлама ишлаб чиқаришга сўз бердилар.

Беш йиллик биринчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажаришда коммунистлардан Абзал Эгамбердиев, Феликс Қосимхўжаев, Анна Питлова, Ғафур Қодиров каби ўртоқлар раҳбарлик қилаётган коммунистик меҳнат бригадалари ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар.

ШАСТРИГА ЁДГОРЛИК

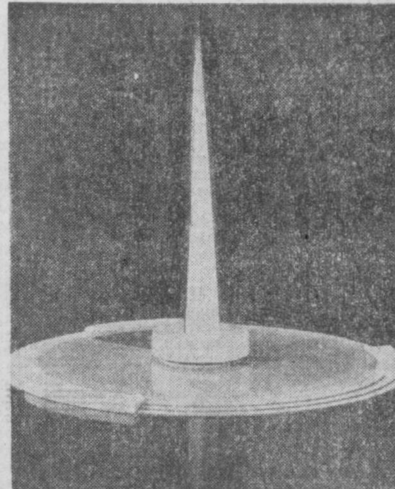

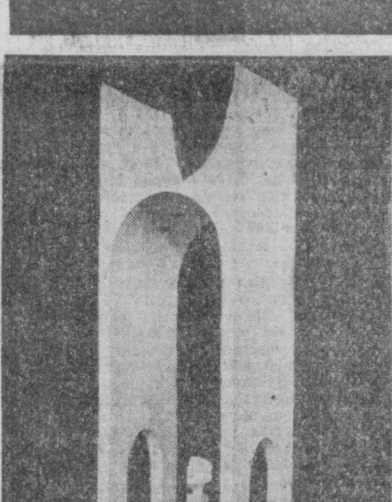

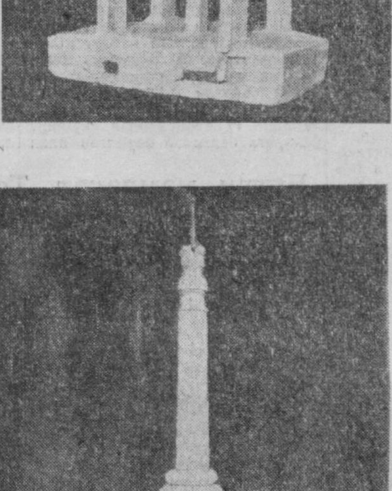

Тошкент дўстлик рамзи, деб бежиз айтишмаган. Шу йилнинг бошларида Ҳиндистон бош министри Лаъл Баҳодир Шастри билан Покистон президенти Муҳаммад Аюбхон Тошкентда яхши ният билан учрашдилар. Улар Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги муносабатларни муҳокама қилдилар. Икки мамлакат ўртасидаги нормал ва тинч муносабатларни тиклаш учун ҳамда бу мамлакатлар халқлари ўртасидаги ҳамжиҳатликни ва дўстона муносабатларни тиклаш учун маҳкам бел боғлаганликларини Тошкент Декларацияси билан баён қилдилар.

Ҳиндистон халқининг содиқ фарзанди, атоқли давлат ва жамоат арбоби Лаъл Баҳодир Шастри ўзининг сўнгги имзосини 600 миллионлик мамлакатнинг бахт-саодати учун бағишлади.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги Лаъл Баҳодир Шастри хотирасини абадийлаштириш юзасидан Бутуниттифоқ конкурси эълон қилди. Конкурсга мамлакатимизнинг кўпгина республикаларидан, ҳатто Ҳиндистондан ҳам лойиҳалар тақдим этилди.

Лойиҳалар Ўзбекистон Халқ Хўжалиги ютуқлари виставкаси павильонига қўйилди. Ҳар бир лойиҳа ўзига хос «Тошкент — тинчлик шаҳри», «Шарқ», «1333», «Тинчлик кабутари», «Кабутар» каби девизлар билан берилган.

Конкурс шартлари бўйича лойиҳа қандай композицион кўринишда бўлмасин, ёдгорликда Тошкент Декларацияси руҳини акс эттириш ва унинг марказида Лаъл Баҳодир Шастри ҳайкали ўрнатилиши лозим.

«Тошкент — тинчлик шаҳри» девизли лойиҳада ёдгорлик тасвирланган. Майдон ўртасида доира бўлиб, унинг устида учи найзали уч қирра қад кўтариб турибди. Доира — икки катта мамлакат ўртасидаги музокаралар олиб борилган думалоқ столнинг рамзидир. Уч қирра эса икки мамлакатнинг Совет ҳукумати ҳамкорлигидаги Тошкент учрашувининг символи бўлади.

Лойиҳа кўринишда содда бўлиши билан бирга ўзида кўп маънони мужассамлаштирган.

Конкурсга келган 15 га яқин лойиҳада бу ёдгорлик турли хил композицияда ҳал этилган. Расмдаги учта лойиҳа ҳам мана шу конкурсга келган лойиҳалардан намуналардир.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«Комсомолец Узбекистана» газетасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлаш тўғрисида

Республика ёшларини коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини бажаришга сафарбар этиш соҳасидаги хизматлари учун ҳамда биринчи сони чиққан куннинг 40 йиллиги муносабати билан «Комсомолец Узбекистана» газетаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Советти Президиумининг Раиси **Е. НАСРИДДИНОВА.**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари **Р. САХИБОЕВ.**

1966 йил 22 декабрь.
Тошкент шаҳри.

ОТА-ОНАЛАР ЛЕКТОРИЙСИ

Пойтахтимизнинг Киров районидаги 60-ўрта мактаб ҳузурида ота-оналар лекторийси очилди. Лекторийнинг дастлабки машғулоти Карл Маркс номли маҳалла клубида бўлиб ўтди. Маҳалла аҳолисидан кўпчилик қатнашган бу машғулотда 63-мактабнинг илмий бўлим мудири Мавлуда Имомова «Болаларни ростгўйлик ва ҳурматга тарбиялайлик» деган темада лекция ўқиди.

Педагог ўз сўзида мактаб ва оиланинг бола тарбиясида тутган муҳим ўрни ҳақида гапириб берди. Коммунистик жамият қурувчилари бўлган ёш авлодни замонамизнинг муносиб ва етук кишилари қилиб тарбиялаш учун оилаларни ҳам тўхталиб ўтди. Лектор мактаб ҳаётидан ва маҳаллалардаги оилаларда тарбияланувчи болалар ҳаётидан мисоллар келтирди.

Ота-оналар лекторийсининг биринчи машғулоти жуда қизиқарли ўтди.

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

Тошкентдаги «Ватан» мебель фирмасининг 1-филиали мебелсозлари йиллик маҳсулот тайёрлаш планини бажардилар. Улар йил охиригача планга қўшимча 160 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга аҳд қилдилар.

Филиал мебелсозлари тайёрлаган маҳсулотлар ҳаммага манзур бўлмоқда. Айниқса ярми металлдан тайёрланган турли ҳажмли ўқувчилар парталари мактаб болаларига ёқиб қолди. Тошкент мактаблари янги ўқув йилида ана шу парталардан неча юзлаб сотиб олдилар. Мебелсозлардан Ф. Фахриддинов, С. Каримов ва А. Ресқамит ўртоқлар янги маҳсулотларни ўзлаштиришда ўзларининг ажойиб маҳоратларини кўрсатмоқдалар.

Бу корхона янги йилдан бошлаб ёғоч чиқиндиларидан идора жиҳозлари тайёрлашга киришади.

Ишчи асарлари кўргазмаси

Шу кунларда Трактор йиғув заводининг кутубхонаси одатдагидан кўра гавжумроқ. Ишчилар кутубхона стендларидаги расмларни завқ билан томоша қилишяпти. Оддий ишчи А. В. Нерозникнинг дидига, маҳоратига тасаннолар ўқишмоқда. Кўргазмага Нерозникнинг 30 дан ортиқ турли темадаги суратлари қўйилган.

Бу суратларнинг биридан баҳор нафаси уфуриб тургандек бўлса, иккинчисида олтин куз маҳзун боғлар билан тасвирланган.

Нерозникнинг кўпчилик темалари зилзила ҳақида ҳикоя қилади. У Тошкент Трактор йиғув заводининг янги техника бюросида наладчик бўлиб ишлаш билан бирга тўқимачилар маданият саройидаги рассомчилик тўгарагига қатнайди. Ишдан бўш пайтларни чизиш билан машғул бўлади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ IX СЕССИЯСИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ 1967 ЙИЛГИ ПЛАНИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси депутат С. К. ЗИЁДУЛЛАЕВ доклади

Депутат ўртоқлар! Бу сессия мамлакатимиз жаҳонда биринчи ишчи ва деҳқонлар давлати ўзининг 50 йиллигига қадам қўйган вазиятда тўпланди. Меҳнаткашларнинг мамлакатимиз шонли юбилейини муносиб кутиб олиш учун, КПСС XXIII съездининг қарорларини амалга ошириш учун умумхалқ мусобақаси кенгайиб бормоқда.

Беш йилликнинг биринчи йилида Ўзбекистон меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида республика халқ хўжалигини ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришдилар. Саноат ишлаб чиқариши плани албатта ошириб бажарилади, пландан ташқари бир неча ўн миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади. Республика территориясида ялпи маҳсулот ҳажми 1965 йилдагига нисбатан 9,1 процент кўпайди. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига қарашли хўжаликларнинг ялпи маҳсулоти эса 6,5 процент кўпайди. Меҳнат унумдорлиги дастлабки ҳисобларга қараганда 6 процент ошади. Маҳсулот таннархини камайтириш плани ҳам ошириб бажарилади, деб кутилмоқда.

Энергетика, химия, машинасозлик, газ саноати ва бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш бу йил айниқса тез суръатлар билан ривожланди. Тошкент ГРЭСида 150 минг киловаттли, Навоий ГРЭСида 50 минг киловаттли, Фарғона теплоэлектроцентралида 50 минг киловаттли янги қувватлар, яъни Совет Ўзбекистонининг дастлабки 20 йили ичида ишга туширилганига тенг келадиган миқдордаги янги қувватлар бир йил ичида ишга туширилди. Машинасозлар янги, иш унуми тағин ҳам юксак машиналар тайёрлаб бердилар.

Ўзбекистон газ саноати ходимлари газ қазиб чиқаришни кўпайтириб, уни бир йил ичида 16,5 миллиард кубометрдан 23 миллиард кубометрга етказдилар, узунлиги 500 километрдан кўпроқ йирик, Муборак—Тошкент газ қувурини қурдилар. Республика химия саноати ялпи маҳсулот чиқариш йиллик планини 12 декабрда муддатидан олдин бажариб, минерал ўғитлар ишлаб чиқаришни 414 минг тонна, ёки 19 процентдан зиёдроқ кўпайтирди.

Республика геологлари катта муваффақиятларга эришдилар. Қизилқумда бокситга бой конлар топилди. Бу конлар келгусида йирик алюминий саноатини вужудга келтиришга имкон беради. Табиий газ, олтин, қўрғошин, рух ва бошқа фойдали қазилмаларнинг янги катта конлари борлиги аниқланди. Рангли металлургиянинг ялпи маҳсулоти 31 процент кўпайди. СССРда энг катта мис саралаш фабрикасининг қурилиши битай деб қолди.

Бинокорлик материаллари саноати ходимлари цемент, шифер, темир-бетон буюмлар, ғишт ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқаришни анча кўпайтирдилар. Лекин улар қурилиш талабларини ҳозирча қондиролмаётирлар. Пахта тозалаш саноатини ривожлантиришга 18 миллион сўмга яқин пул сарфланди.

Наманганда шойи ва костюмбоп газламалар комбинати, Андижонда трикотаж фабрикаси, Тошкентда кўн заводи сингари енгил саноатнинг йирик корхоналарини қуриш 1966 йилда кенг миқёсда олиб борилди. Бу корхоналарнинг ҳаммаси ишга тушиш арафасида турибди. Самарқандда чинни заводи ва тикувчилик фабрикаси, Тошкентда зилзиладан вайрон бўлган «Юлдуз» тикувчилик фабрикаси қайтадан қурилмоқда. Енгил саноат ва озиқ-овқат саноати маҳсулотининг янги турларини кенг ассортиментда ишлаб чиқаришни ўзлаштирди.

КПСС Марказий Комитети 1965 йилги сентябрь Пленумининг қарорларига ва ҳукуматнинг кейинги қарорларига мувофиқ, 1966 йилда республикадаги саноат корхоналари ва автохўжаликлардан 12 таси планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги тартибига ўтказилди, улар план топшириқларини анча ошириб бажармоқдалар. Товарларни чет мамлакатларга экспорт қилишда Ўзбекистоннинг роли ошиб бормоқда. 1966 йилда республика саноати жаҳоннинг 80 мамлакатига ўз маҳсулотини юбориб турди.

Қора ва рангли металлургия, электростанциялар, машинасозлик, ёқилғи, химия саноати, енгил саноат ва озиқ-овқат саноати, бинокорлик материаллари саноати ва қурилишларнинг илғор ишчилари ва инженер-техник ходимларидан кўплари саноатни ривожлантиришдаги муваффақиятлари учун Совет Иттифоқи орденлари ва медаллари билан мукофотландилар. Уларнинг энг яхшиларига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. «Ташкенткабель», «Таштекстильмаш» заводлари, Олтинтопган қўрғошин-рух комбинати, «Ташсельмаш» заводи, Андижон ёғ-мой комбинати ва Янгийўл ғишт заводи ҳукуматнинг юксак мукофотига сазовор бўлди.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик ходимлари КПСС Марказий Комитетининг 1965 йилги март Пленуми ва партиямиз XXIII съезди қарорларини амалга ошира бориб, бу йил жуда катта муваффақиятларга эришдилар. Бу йил Ўзбекистон колхозлари ва совхозлари республика тарихида биринчи марта жуда кўп пахта етиштириб давлатга 4 миллион 80 минг тонна, ёки пландагидан 380 минг тонна кўп ва 1965 йилдагидан 180 минг тонна кўп пахта сотдилар. Бу муваффақият асосан ҳосилдорликни ошириш йўли билан қўлга киритилди Республиканинг ҳамма областлари ва Қорақалпоғистон АССР планни ва оширилган мажбуриятларни муддатидан олдин бажардилар.

Деҳқончилик маданияти оширилганлиги, фан ва илғор тажриба муваффақиятлари жорий қилинганлиги туфайли бир миллион 606 минг гектар ернинг ҳар гектаридан 25 центнердан кўпроқ ҳосил олинди. Республикада пахтанинг ҳосилдорлиги биринчи марта шундай юқори даражага кўтарилди. Хоразмнинг пахта усталари биринчиликни ўз қўлларида маҳкам ушлаб келмоқдалар ва 35 центнердан ҳосил бермоқдалар. Андижон ва Сурхондарё областларининг пахтакорлари эса гектар бошига 28 центнердан ҳосил етиштирдилар. 300 дан кўпроқ пахтакор колхоз ва совхоз гектар бошига 30 центнер ва ундан ҳам ошириб ҳосил олишга эришди.

Республика пахтачиликни комплекс механизациялаш суръатларини йил сайин ошириб бормоқда. 1965 йилда машиналар билан 910 минг тонна ёки жамики ҳосилнинг 23 проценти териб олинган бўлса, бу йил 1 миллион 325 минг тонна пахта, ёки жамики ҳосилнинг учдан бир қисми машиналарда териб олинди. Пахта далаларида 24 мингта терим машинаси ишлади. Улар тахминан 700 минг теримчининг ишини бажарди.

Кўпгина колхоз ва совхозлар пахтанинг 80-90 процентини, яъни ҳосилнинг деярли ҳаммасини машиналарда териб олмоқдалар. Сирдарё областида жамики ҳосилнинг 56 проценти машиналарда териб олинди. Тошкент областида ҳам ҳосилнинг ярмидан кўпроғи машиналарда териб олинди. Бу эса шаҳар аҳолисини пахта теримига деярли жалб қилмаслик имконини берди. Пахтаорол, Оққўрғон, Боёвут, Киров районларининг хўжаликларида ялпи пахта ҳосилининг 72-78 проценти машиналар билан териб олинди. Янги яратилган тўрт қаторли «Ўзбекистон» пахта териш машинасида М. Жалолов 320 тонна, Х. Полвонов 411 тонна, С. Толмасов 300 тонна, М. Дадажонов 417 тонна пахта тердилар.

Беш йилликнинг биринчи йилида қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам яхши натижалар қўлга киритилди. Давлатга пландагидан ташқари (шоли билан қўшиб ҳисоблаганда) 34 минг тоннадан кўпроқ дон, 1.700 тоннага яқин пилла, 27.5 минг тонна сабзавот, 19 минг тоннадан кўпроқ полиз экинлари маҳсулотлари 44 минг тонна узум, 12 миллион донадан кўпроқ тухум, 1.700 тоннадан кўпроқ жун сотилди.

Колхозлар ва совхозларда чорва молларининг ҳамма турлари кўпайтирилди. Қишлоқ хўжалиги ривожи учун кўп миқдорда минерал ўғит ва техника етказиб берилди. Сув хўжалиги қурилиши кенг миқёсда авж олдирилди. Йил охиригача суғориладиган ерларда 52 минг гектардан кўпроқ, шу жумладан Мирзачўлда 22 минг гектар ер ўзлаштирилади. Колхозчилар ва совхоз ходимларининг меҳнатига тўланаётган ҳақ 1965 йилдагига нисбатан анча кўпайди.

Бу йил халқ хўжалигига ўтган йилдагига қараганда 17 процент кўп капитал маблағ сарфланади. Давлат марказлаштирилган капитал маблағлари фонди ҳисобидан тахминан 790 миллион сўмлик асосий фондлар ишга туширилади, деб кутилмоқда. Кўпгина пудратчи қурилиш ташкилотлари ўз ишларини яхшиладилар Улар бажарган ишларнинг ҳажми 1965 йилдагига нисбатан 23 процент кўпайди.

Якунлар умуман яхши бўлса ҳам, аммо планни бажариш давомида жиддий камчиликлар рўй берганлиги ҳам аниқланди Моддий ресурсларни ва пул маблағларини хўжасизларча ва тежамсиз сарфлаш ва ишлаб чиқариш қувватларидан етарли фойдаланмаслик фактлари кўп Саноатда корхоналарнинг 17 процентидан кўпроғи ўзларига белгилаб берилган планларни бажармаётир. Бу корхоналар 11 ой ичида 22 миллион сўмлик маҳсулотни кам бердилар. Бунинг сабабларидан бири шуки, янги ишлаб чиқариш қувватлари ўз вақтида ишга туширилмади ва янги қувватлар секинлик билан ўзлаштирилмоқда. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифати ва хили аҳоли эҳтиёжларига ҳали ҳам тўла жавоб бера олмайди. Бир қанча корхоналарда меҳнат унумдорлигини оширишга, маҳсулот таннархини камайтиришга ҳамда фан ва техника муваффақиятларини жорий қилишга етарли эътибор берилмаётир.

Қурилиш материаллари саноати ходимлари бинокорлар олдида катта қарздор бўлиб қолмоқдалар. Улар 11 ой ичида 76 миллион дона ғиштни пландагидан кам бердилар. Бизда темир-бетон буюмлар, норуда қурилиш материаллари етишмаётир.

Шу йилнинг 11 ойи мобайнида капитал қурилиш ва асосий фондларни ишга тушириш плани бажарилмади, бир неча ўн миллион сўм пул фойдаланилмай қолиб кетди. Республика, айниқса Тошкент телефон алоқаси жуда қониқарсиз ишламоқда.

Қишлоқ хўжалигида ҳам камчиликлар оз эмас. Мелиорация ишлари ҳали ҳам етарли ҳажмда олиб борилмаётир. Сув хўжалиги объектларн қуриш планлари бажарилмаётир. Пахта-беда алмашлаб экиш секинлик билан жорий қилинмоқда, ем-хашак базасининг ривожлантирилиши чорвачилик талабларидан орқада қолмоқда, сабзавот, гўшт, сут, мева ва узум етиштиришни янада кўпайтириш имкониятларидан яхши фойдаланилмаётир.

Бу йил халқнинг турмуш даражасини янада оширишга муваффақ бўлдик. Реал даромадлар аҳоли жон бошига ҳисоблаганда 9,5 процент кўпайди. Ижтимоий истеъмол фондлари (текин ўқитиш, медицина хизмати кўрсатиш, стипендиялар, пенсиялар, нафақалар ва бошқа имтиёзлар) 9,8 процент ошади. Ишчи ва хизматчиларнинг реал иш ҳақи кўпайди. Дастлабки ҳисобларга қараганда, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш планлари ошириб бажарилганлиги туфайли колхозчиларнинг даромадлари пландагига нисбатан 110 миллион сўм кўпайди.

Республика меҳнаткашлари умумий саҳни 2,3 миллион квадрат метрга яқин янги шинам уй-жойлар оладилар 33 мингдан кўпроқ ўринга эга бўлган мактаблар, 8 минг ўринли мактабгача тарбия болалар муассасалари қурилди. Учта янги олий ўқув юрти, 22 та техникум очилди. 9 та профессионал-техника билим юртининг ишга туширилиши кутилмоқда. Нукус, Қарши ва Урганчда театрлар учун янги бинолар қурила бошланди. Тошкентда Тошкент давлат университети химия корпуси, янги радио уйи, китоблар босиладиган босмахона қурилиб ишга туширилди.

Соғлиқни сақлаш муассасаларининг шохобчаларини кенгайтириш учун кўпгина ишлар қилинди. Жумладан, Марғилон ва Бухорода янги касалхоналар, Янгийўл, Ленинск ва Каттақўрғон касалхоналари ҳузурида даволаш корпуслари фойдаланишга топширилди. Тошкентда уч мингга яқин томошабин сиғадиган спорт манежи қурилди.

1966 йилда фақат Ўзбекистон ССР Фанлар академияси составининг ўзидагина янги институтлар — кибернетика, электроника, сейсмология, астрономия институтлари ва Қорақалпоғистонда табиёт фанлари институти ташкил қилинди.

Бутун мамлакат Тошкент мададкори

Шу йил баҳорда республикамиз пойтахти Тошкентнинг бошига жуда катта офат тушди. Зилзиланинг кучли зарблари шаҳарга анча зарар етказди. 75 мингдан кўпроқ оила бошпанасиз қолди. Бутун шаҳар аҳолиси бу оғир синовга мардларча бардош берди, фидокорона меҳнат қилиб, давлат планларини бажариб турди.

26 апрелдаги биринчи зилзиладан сўнг бир неча соат ўтгач, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Тошкентга учиб келиб, шаҳарнинг зилзиладан шикастланган районларини бориб кўришди ва шаҳарни қайта тиклаш тадбирларини ишлаб чиқишда бевосита иштирок қилишди. Бу билан улар ўзларининг халққа ғамхўрликларини яна бир бор намойиш этдилар. Ўртоқ Л. И. Брежневни 60 ёшга тўлганлиги ва юксак мукофотга сазовор бўлганлиги билан қутлаб, унга сиҳат-саломатлик, узоқ умр ва коммунизм тантанаси йўлида самарали меҳнат қилишини тиласам, бу билан ҳамма депутатларнинг дилидаги гапни айтган бўламан, деб ўйлайман.

7 майдаёқ КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Тошкентдаги зилзила оқибатларини тугатишга республикамизга биринчи навбатда кўрсатиладиган ёрдам чоралари тўғрисида махсус қарор қабул қилдилар. 14 июнда эса 1966—1970 йилларда Тошкентни тиклаш ва қуриш чоралари тўғрисида иккинчи қарор қабул қилинди

Барча иттифоқдош республикалар, барча шаҳарлар ва биринчи навбатда Москва билан Ленинград бошимизга кулфат тушиши биланоқ дарров бизга астойдил қардошларча ёрдам қўлини чўздилар. Улар Ўзбекистон областлари билан бирга ўз маблағлари, ўз материаллари ва ўз кучлари билан Тошкентда 1966—67 йилларда бир миллион квадрат метрдан кўпроқ уй-жой майдонини барча социал-маданий объектлар билан комплекс равишда қуриб беришга қарор қилдилар. Улар, 1966 йилда 300 минг квадрат метрдан кўпроқ уй-жой майдони қуриб берадилар. Ҳаммаси бўлиб эса Тошкент 800 минг квадрат метрга яқин янги қурилган уй-жой майдонларини олади.

Бундан ташқари бу йил ремонт-қайта тиклаш ишларига ва бошқа ишларга 100 миллион сўмга яқин пул сарфланади. Бошпанасиз қолган оилалардан 13 мингдан кўпроқ оила Совет Иттифоқининг бошқа шаҳарлари ва республика областлари бағридан жой олдилар Бошпанасиз қолган оилаларнинг ҳаммаси қиш бошлангунча сатҳи етарли бўлмаса ҳам уй-жой билан таъминланди ва Тошкент кўчаларида битта ҳам чодир қолмади.

Совет Армияси жангчилари жуда катта ёрдам берганлигини алоҳида кўрсатиб ўтмоқчиман. Улар йўлдош шаҳар Сергилида 100 минг квадрат метр уй-жой майдонини рекорд бўларли қисқа муддат — беш ой ичида қуриб битказиб, муддатидан икки ой олдин фойдаланишга топширдилар Янги йилгача яна 50 минг квадрат метр уй-жой бинолари фойдаланишга топширилади. 30 минг кишилик шаҳар ярим йил ичида қуриб битказилди! Жаҳон тарихида шу дамгача бундай иш бўлмаган эди!

Ленинча миллий сиёсат ва мамлакатимиз халқларининг улуғ бузилмас дўстлиги мана шу жуда катта беғараз ёрдамда ўзининг ёрқин ифодасини топди Партиямиз Марказий Комитетига, Иттифоқ ҳукуматига, барча қардош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, Ҳукуматлари ва халқларига, москваликлар ва ленинградликларга, Совет Армияси жангчиларига, СССРнинг бошқа шаҳарларидан бизга ёрдамга келган барча бинокорларга Тошкентга ва бутун республикамизга берган ва бераётган мана шу жуда катта ёрдамлари учун чин кўнгилдан ташаккур билдирамиз.

Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилдаги асосий вазифалари

Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантириш 1967 йилги Давлат планининг муҳокамангизга тақдим этилган лойиҳаси КПСС XXIII съездининг беш йиллик планга доир директиваларига ва СССР Олий Совети иккинчи Сессиясининг қарорларига мувофиқ тузилди.

План лойиҳасининг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

— социалистик ишлаб чиқаришни ўстиришни ва унинг самарадорлигини оширишни, техника тараққиётини таъминлайдиган саноат тармоқларини устун даражада ривожлантиришни таъминлаш ва ижтимоий ишлаб чиқаришнинг структурасини такомиллаштириш;

— ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш, унинг моддий техника базасини мустаҳкамлаш, қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини ва чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириш асосида қишлоқ хўжалигини, айниқса пахтачиликни янада ривожлантириш;

— ишлаб чиқаришнинг техника даражасини, меҳнат унумдорлигини ва маҳсулот сифатини ошириш, иқтисодий воситаларнинг ва моддий рағбатлантиришнинг ролини кучайтириш,

— капитал қурилишни яхшилаш, капитал маблағларни энг муҳим объектларга тўплаш, қурилиш муддатларини қисқартириш, ишлаб чиқариш қувватларини ишга туширишни ва ўзлаштиришни тезлаштириш,

— республика аҳолисининг моддий даражасини ва маданий савиясини янада ошириш;

— Тошкент шаҳридаги зилзила оқибатларини тугатишга ва уни Совет Иттифоқининг энг обод ва энг чиройли шаҳарларидан бирига айлантиришга доир тадбирларни амалга оширишга алоқадор ишларни бутун чоралар билан жадаллаштириш.

Саноат, транспорт ва алоқани ривожлантириш

Саноатнинг ялпи маҳсулоти 1967 йилда 1966 йилдагига нисбатан 7,2 процент кўпайтирилади. Электр энергетика, химия ва газ саноатлари, машинасозлик ва рангли металлургия, бинокорлик материаллари саноати янада тезроқ суръатлар билан ривожлантирилади. Ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқаришни («А» группаси) ўстириш суръатлари билан истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни («Б» группаси) ўстириш суръатларини бир-бирига янада яқинлаштириш кўзда тутилмоқда.

Электр энергия ишлаб чиқариш 15 процент кўпайтирилади ва 14,2 миллиард киловатт-соатни ташкил қилади. Бу эса республика халқ хўжалигининг эҳтиёжларини таъминлайди. Қишлоқ хўжалигида электр энергияни истеъмол қилиш 25 процент кўпайтирилади.

Электр энергетикани ривожлантиришга қарийб 40 процент кўп капитал маблағ берилади ва жами 520 минг киловатт, яъни бу йилгига қараганда икки баравар кўп янги қувватларни ишга тушириш кўзда тутилмоқда. Тошкент, Навоий ва Тахиатош ГРЭСларида ва Фарғона ТЭЦида янги катта агрегатлар ўрнатилади. Илгари республикада ҳеч қачон бир йил ичида шу қадар катта электр қувватлари ишга туширилмаган эди. Айниқса шу нарса қувончлидирки, Тахиатош ГРЭСининг қуввати 100 минг киловатт ёки уч баравар кўпайтирилади. Бу эса Қорақалпоғистон Автоном Республикасининг ва Хоразм областининг ишлаб чиқарувчи кучларини тағин ҳам тез суръатлар билан ривожлантирмоқ учун жуда қулай шароит яратиб беради. 35 киловаттдан кўпроқ кучланишга мўлжалланган 800 километрли электр линияларн қуриш ва қишлоқ хўжалигини электрлаштирмоқ учун 6 минг километр чамаси тақсимловчи электр линиялари қуриш мўлжалланмоқда. 95 минг колхозчи ва совхоз ходимларининг хонадони электрлаштирилади.

Мамлакатнинг йирик ёқилғи базаларидан бири сифатида республиканинг роли оширилади. Газ қазиб чиқариш 22 процент кўпайтирилади ва 28 миллиард кубометрга етказилади. Шундан 21 миллиард кубометрдан кўпроғи Уралга ва мамлакат Марказига, шунингдек Тожикистон ССР ва Қозоғистон ССРга берилади. Бутун Совет Иттифоқида қазиб чиқарилаётган газнинг 18 процентини республикамиз берадиган бўлиб қолади. Нефть қазиб чиқариш бир миллион 717 минг тоннага етказилади. Шу нарса диққатга сазоворки, бу нефтнинг 517 минг тоннаси Бухоро областидан қазиб чиқарилади. Демак, Бухоро областидан олинадиган нефть 1966 йилдагига қараганда бир ярим баравар кўпаяди. Бу областнинг нефть қазиб чиқаришдаги салмоғи ошиб 20 процентдан 30 процентга етади.

Кўмир қазиб чиқариш ва кўмир брикетлари ишлаб чиқариш кўпайтирилади. Оҳангарон дарёсининг ўзанини доимий буриб юбориш учун янги ўзан қуриш ва майдаловчи-сараловчи комплекс қуриш ишлари давом эттирилади. Газ, нефть, олтин, мис, алюминий хом ашёси бинокорлик материаллари ва бошқа фойдали қазилмаларнинг янги конларини топиш мақсадида геология-қидириш ишларини кучайтириш кўзда тутилмоқда.

Рангли металлургия анча ривожлантирилади. Унинг ялпи маҳсулоти 15 процент кўпайтирилади. Мис руда қазиб чиқариш ва қайта ишлаш, қора ва тозаланган мис чиқариш, молибден, олтингугурт кислотаси ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш айниқса кўпроқ ривожлантирилади.

Химия саноатини янада ривожлантиришга ва айниқса минерал ўғитлар ишлаб чиқаришни кўпайтиришга план лойиҳасида катта эътибор берилди. Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш 13 процентдан зиёдроқ кўпайтирилади ва 2,9 миллион тоннадан ошиб кетади. Ишлаб чиқаришни шу мўлжалланган даражага етказмоқ учун Навоий ва Чирчиқдаги химия комбинатларида янги қувватларни ишга тушириш кўзда тутилмоқда. Олмалиқда маиший химия моллари ишлаб чиқарадиган янги завод қуришга киришиш мўлжаллаб қўйилди.

Баъзи муҳим бинокорлик материалларини ишлаб чиқариш уларга бўлган эҳтиёждан анча орқада қолаётганлигини ҳисобга олиб, саноатнинг бу тармоғида ишлаб чиқариш ҳажмини 22 процент ошириш кўзда тутилмоқда. Деворбоп материаллар, йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлар, норуда материаллар, томга ёпиладиган ва бошқа материаллар ишлаб чиқариш айниқса тез ривожлантирилади. Ўзбекистон машинасозлиги яна ривож топади. Самарқандда рўзғор холодильниклари ва пассажир лифтлари ишлаб чиқарадиган заводлар қурила бошлайди. «Ташавтомаш», «Андижанпроммаш», «Чирчиксельмаш» ва бошқа заводларнинг қувватларини кенгайтириш ишлари давом эттирилади.

Халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш, уларнинг турларини ошириш ва сифатини яхшилаш кўзда тутилган. Енгил саноат корхоналари 1966 йилдагига қараганда 84 миллион сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқарадилар. Шойи газлама ишлаб чиқариш қарийб уч миллион метр, чарм пойафзал ишлаб чиқариш 750 минг жуфт, пайпоқлар ишлаб чиқариш миллион жуфт, тўқилмаган материаллар ишлаб чиқариш 1,5 баравар кўпайтирилади. Тикувчилик ва трикотаж буюмлари ишлаб чиқариш ҳам кўп даража оширилади. Ғижим бўлмайдиган ва гули янгиланган газламалар, жун ва ярим жун ипдан тўқилган устки трикотаж, эркаклар учун капрон матодан кишилик сорочкалар ва харидор кўп талаб қиладиган бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш кўпайтирилади.

Наманагандаги шойи ва костюмбоп газламалар комбинатининг цехларини ишга тушириш кўзда тутилмоқда. Бу цехлар 26 миллион метрдан ортиқ шойи газлама тўқиб беради ёки ҳозир республикада ишлаб чиқарилаётган жамики шойи газламанинг қарийб учдан икки қисми миқдоридаги газламани ишлаб чиқарадиган бўлади. Республикадаги энг катта Андижон трикотаж фабрикаси билан Самарқанд плашч фабрикаси тўла қувват билан ишлай бошлайди Фарғонадаги пиллакашлик фабрикаси тамомила реконструкция қилиниб, унинг қуввати уч баравар оширилади. Тошкент, Фарғона, Чирчиқ ва Қўқонда янги тикувчилик ва пойафзал фабрикалари қуришга киришилади ва мавжуд фабрикалар реконструкция қилинади.

Келгуси йилда енгил саноат ва пахта тозалаш корхоналари қурилишида кескин бурилиш ясаш ҳамда планда кўрсатилган ҳамма қувватларни ишга туширишни таъминлаш керак.

Пахта тозалаш саноатини янада ривожлантириш ва техника билан қайта қуроллантириш соҳасида катта-катта тадбирлар мўлжалланмоқда. Жумладан, Сурхондарё областида битта, Сирдарё областида 5 та ва Сурхондарё областида битта янги пахта тозалаш заводи қурилади. Жиззах, Қарши ва Хўжайли пахта заводлари реконструкция қилинади, 24 та янги қуритиш-тозалаш цехи қурилиб, ишлаб турган 22 та шундай цех реконструкция қилинади.

Озиқ-овқат саноати маҳсулотлари ишлаб чиқариш анча ортади, айниқса маргарин ишлаб чиқариш 8 баравар, ювиш учун ишлатиладиган синтетик нарсалар ишлаб чиқариш 14 баравар. мева-сабзавот консервалари, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари, гўшт ва парранда, гўшт масаллиқлари ишлаб чиқариш ва ҳовуз-кўллардан балиқ овлаш ҳам кўпаяди.

Маҳаллий саноатнинг роли оширилади, бу саноат маҳсулот ишлаб чиқаришнинг 28,4 процент кўпайтирадн. Ана шу ўсишнинг учдан бир қисми маҳаллий советларга қарашли корхоналар зиммасига тўғри келади. Маданий-маиший ва рўзғор товарлари, бадиий буюмлар, совғалар, мебеллар ишлаб чиқариш 26 процентдан зиёд кўпайтирилиши лозим. Маҳаллий саноатга ажратиб бериладиган анчагина капитал маблағ ҳисобига каравот заводи, электр асбоблари заводи, совғалар фабрикаси, тажриба-механика заводи қуриш ва ишлаб турган бир қанча корхоналарни кенгайтириш кўзда тутилган. Банк кредитидан кенг кўламда фойдаланиш ҳам мўлжалланмоқда.

1967 йилда кўпгина корхоналар ва бутун-бутун тармоқлар планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтказилади. Янги системага ўтиш учун пухта тайёргарлик кўрилган тақдирда бу корхоналарнинг янги системада ишлаши янги катта резервларни аниқлаб ишга солиш имконини беради, бу эса план топшириқларини муваффақиятли суратда тўла ва ошириб бажаришга кўмаклашади.

Ҳамма турдаги транспортнинг юк обороти 5.2 процент, шу жумладан автомобиль транспортининг юк обороти 20 процент кўпайтирилади. Республика кўп миқдорда юк ва енгил автомобиллар билан автобуслар олади. Самарқанд — Қарши, Тошовуз — Жумуртов темир йўл линияларини қуриш давом эттирилади ва Қўнғирот—Бейнов темир йўл линиясини қуришга киришилади. Бу темир йўл қуриб битказилгач, Ўзбекистон мамлакатнинг Европа қисмига қатнаш учун иккинчи йўлга эга бўлиб қолади. Асфальт ётқизилган автомобиль йўлларининг узунлиги 600 километр кўпайтирилади. Тошкент — Чиноз автомагистрали, Тошкент халқа йўли, Газли—Амударё йўли ва бошқа йўллар қуриб битказилади.

Алоқа воситаларини янада ривожлантириш, жумладан автомат телефонларда 20 мингтага яқин янги номерни ишга тушириш, шаҳарлараро телефон линияларини кўпайтириш, почта бўлимлари тармоғини кенгайтириш планлаштирилмоқда. Аҳолига транспорт ва алоқа воситалари билан хизмат кўрсатишни тубдан яхшилаш лозим

Мўлжалланаётган илмий тадқиқотларнинг асосий йўналиши республика халқ хўжалигида техникани тараққий эттиришдан иборат бўлади. Серунум машиналар, ускуналар приборлар яратишга, саноат ишлаб чиқаришининг янги технологиясини ишлаб чиқишга асосий эътибор берилади. Пахтачилик, боғдорчилик, узумчилик ҳосилдорлигини, чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш проблемалари, қишлоқ хўжалигини химиялаш ва ўсимликларни ҳимоя қилиш проблемалари катта ўрин олади. Илмий муассасалар фаолиятининг самарадорлигини кўпайтириш тадбирларини амалга ошириш ҳамда асосий илмий кучларни ва воситаларни фаннинг ва халқ хўжалигининг энг актуал проблемаларини ишлаб чиқишга жалб қилиш, тадқиқотларнинг энг янги методларини ва электрон-ҳисоблаш техникасини жорий этиш ҳам планлаштирилмоқда.

Фан ва техника муваффақиятларини жорий этишни ҳисобга олиб, меҳнат унумдорлигини саноатда тўрт процент. қурилишда эса беш процент ошириш мўлжалланмоқда. Саноат маҳсулоти ва қурилиш-монтаж ишлари таннархини камайтириш ҳам кўзда тутилмоқда.

Бу соҳада жуда катта резервлар борки, биз улардан фойдаланишимиз керак.

Қишлоқ хўжалиги

Партия XXIII съезди қишлоқ хўжалигини ривожлантириш суръатларини жадаллаштиришга, КПСС Марказий Комитетининг 1965 йилги март ва сентябрь Пленумлари ишлаб чиққан иқтисодий ва ташкилий чоралар системаси негизида қишлоқ хўжалигини изчиллик билан интенсивлаштиришга жуда катта аҳамият берди.

Беш йилликнинг иккинчи йили учун пахта етиштириш плани 3 миллион 800 минг тонна қилиб, яъни 1966 йилгидан 100 минг тонна ортиқ қилиб белгиланди. Энг муҳим вазифа шундан иборатки, ҳар бир пахтакор колхоз ва совхоз, қишлоқ хўжалик органлари аввало, ҳосилдорликни ошириш ҳисобига пахта етиштиришни янада муттасил кўпайтириб боришни таъминловчи тадбирларни ишлаб чиқсинлар ва амалга оширсинлар. Гектар бошига колхозларга нисбатан ўрта ҳисобда қарийб 7 центнер кам пахта териб олаётган пахтакор совхозларнинг ҳосилдорлигини оширишга алоҳида эътибор бермоқ керак. Лекин ҳали гектар бошига 25 центнерли маррага етиб олмаган колхозлар ҳам анчагина бор.

КПСС Марказий Комитетининг 1966 йил май Пленуми қарорларига мувофиқ, ерларнинг шўр босиши ва ботқоқланишига қарши кураш, сув таъминотини яхшилаш, далаларни яхшилаб текислаш, сув ва шамол таъсирида тупроқнинг нурамаслиги чораларини кўриш, далаларни ҳимоя қилувчи иҳота дарахтзорларини барпо этиш юзасидан кенг миқёсдаги тадбирларни амалга ошириш мўлжалланмоқда. Қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари алмашлаб экишни ўзлаштиришга, бедазорларни кенгайтиришга ва илгари оборотдан чиқиб қолган суғориладиган ерларни қайта тиклашга тағин ҳам қунт билан киришишлари лозим.

1967 йилда шоли етиштириш анча кўпайтирилади. Шоликор совхозларни мустаҳкамлашга катта эътибор берилади. Меҳнаткашларни сабзавот, картошка ва қовун-тарвуз билан таъминлаш ишини тубдан яхшилаш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика Министрлар Совети 1967 йилдаёқ колхоз ва совхозларда ана шу маҳсулотларни тахминан бир ярим баравар кўпайтириш чораларини ишлаб чиқиб, амалга оширмоқдалар. Бу нарса планда ўз ифодасини топди. Ана шу маҳсулотларни етиштириш ва бутун йил бўйи аҳолига сотишга кўпроқ эътибор бермоқ керак. Хўл мева етиштиришни 25 процент ва узум етиштиришни 12 процент кўпайтириш, 15 минг гектар боғ ва токзор барпо этиш мўлжалланмоқда.

Чорвачиликни янада ривожлантириш соҳасида катта ишлар қилиниши лозим. Зотдор моллар келтиришни кўпайтириш, бедазорларни 84 минг гектар кенгайтириш, 400 минг тонна омухта ем ишлаб чиқариш, 650 минг гектар янги яйловга сув чиқариш кўзда тутилмоқда: чорвачиликнинг ишлаб чиқариш базасини мустаҳкамлашга анчагина капитал маблағ сарф қилинади.

1967 йилда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва хом ашёсини харид қилиш ҳажмлари қуйидаги миқдорда белгиланди: 286 минг тонна дон, шу жумладан 83 минг тонна шоли, 265 минг тонна каноп, 16,9 минг тонна пилла, 390 минг тонна сабзавот, 60 минг тонна картошка, 186 минг тонна полиз маҳсулоти, 200 минг тонна мева ва узум, 150 минг тонна гўшт, 320 минг тонна сут, 170 миллион дона тухум, 20.6 минг тонна жун харид қилинади. Умумиттифоқ фондидан 80 минг тонна гўшт ва гўшт маҳсулотлари, 320 минг тонна сут ва сут маҳсулотлари ва 170 минг тонна картошка ташиб келтирилади.

Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базаси мустаҳкамланади. Колхоз ва совхозларга 2 миллион 730 минг тонна, яъни 1966 йил планидагига қараганда анча тонна кўп минерал ўғит, жами 244 миллион сўмлик 16.300 трактор, қишлоқ хўжалик машиналари ҳамда бошқа кўпгина машина, ускуна ва материаллар етказиб берилади. Машинада 1 миллион 350 минг тонна пахта териш кўзда тутилмоқда. Бу эса бутун ҳосилнинг 36 процентини ташкил қилади. Йиғим-терим ишлари мавсуми бошлангунга қадар пахта териш машиналарининг сони 29 мингтага етказилади. Давлат билан колхозлар ишлаб чиқариш объектлари қуришга ва техника сотиб олишга 635 миллион сўм. ёки ўтган йилдагидан 10 процент кўп маблағ сарфлайдилар.

Давлат капитал маблағларининг учдан икки қисми сув хўжалиги қурилишига берилади. Экинларни суғориш ва уларга ишлов бериш сифатини ошириш учун 60 минг гектар майдондаги ер участкаларини яхшилаб текислаш кўзда тутилмоқда. 55 минг гектар янги ерни суғориш мўлжалланмоқда, шу янги ерларнинг 25 минг гектари Мирзачўлда суғорилади.

Тошкент канали зонасида суғориш ишларини ривожлантириш тадбирлари давом эттирилади, Чорвоқ гидроузели ва Оҳангарон сув омборини қуриш соҳасидаги асосий ишлар кенгайтириб юборилади.

Мирзачўлнинг эски зонасида суғориш ишлари билан бир қаторда ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш юзасидан катта-катта тадбирларни амалга ошириш мўлжалланмоқда. Андижон сув омбори, Марказий Фарғона канали ва Учқўрғон ГЭСи юқоридаги сўл соҳил каналидаги асосий ишларни авж олдириб юбориш мўлжалланмоқда, шунингдек Ачикўл коллекторини қуришга киришилди. Каттақўрғон сув омборининг ҳажмини кенгайтириш ишлари тугалланади, бу тадбир 30 минг гектар ер учун сув таъминотини оширади. Оққорадарё сув узелини қуриш ишлари бошланади. Бухоро областида параллель коллектор қуриш ишлари давом эттирилади. Аму—Қоракўл ва Аму—Бухоро каналлари қурилишидаги ҳамма ишларни ниҳоясига етказиш, «Коган» совхозидаги ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ишларини бошлаш мўлжалланмоқда. Пачкамар сув омбори қурилишидаги ишлар тугалланади, бу эса 13 минг гектардан ортиқ ернинг сув таъминотини яхшилаш имкониятини беради. Қарши даштини ўзлаштириш ва суғориш соҳасидаги тайёргарлик ишлари давом эттирилади. Сурхон—Шеробод водийсида 8 минг гектар ерни суғориш. Жанубий Сурхон сув омбори қуришни давом эттириш, «Занг» каналини реконструкция қилиш. насос станцияси бўлган Шеробод каналини, сув тўплаш-ташлаш трактини қуриш кўзда тутилмоқда. Шеробод каналининг сўл ирмоғини қуриш ишларини бошлаш ҳам планлаштирилмоқда. Туямўйин суғориш каналидаги ишларни давом эттириш. Озерний коллекторини реконструкция қила бошлаш мўлжалланмоқда. Тахиатош гидроузелини қуриш юзасидан асосий ишлар кенгайтириб юборилади. Қорақалпоғистон АССРдаги шоликор совхозларда 8.5 минг гектар янги ер тайёрлаб қўйилади ва Найман — Бештом насос станцияси қуришга киришилади.

(Давоми учинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ IX СЕССИЯСИ

Депутат С. К. ЗИЁДУЛЛАЕВ докладининг давоми

(Боши иккинчи бетда).

Ўзбекистон халқ хўжалигига тобора кўп миқдорда капитал маблағ ажратиб берилаётганлиги республикамиз ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш тўғрисида партия билан ҳукумат қилаётган ғамхўрликнинг ёрқин ифодасидир. 1967 йилда бу капитал маблағлар 21 процент кўпаяди ва 1 миллиард 175 миллион сўмга етади. Шу маблағларнинг 70 процентга яқини саноат билан қишлоқ хўжалигига сарф қилинади. Қурилишнинг ишлаб чиқариш базасини ривожлантириш ва мустаҳкамлашга юз миллион сўмдан ортиқ маблағ сарф қилинади.

Партия ва ҳукумат Тошкентдаги зилзила оқибатларини тезроқ тугатишга катта эътибор бериб, бу ишга анчагина маблағ ажратдилар. Умуман, республикада қурилиш-монтаж ишларининг ҳажми 22 процент кўпайтирилгани ҳолда, Тошкент шаҳридаги қурилиш монтаж ишлари 67 процент кўпайтирилади.

Капитал маблағлар планининг бажарилиши энг муҳим вазифалардан биридир. Республикамиз халқ хўжалигининг янада юксалиш суръатлари кўп жиҳатдан капитал қурилишнинг нечоғли муваффақиятли амалга оширилишига боғлиқ бўлади. Шу сабабли янги йилнинг дастлабки кунларидан бошлабоқ бу йил эришилган суръатларни бўшаштирмай ишга киришиш лозим. Қурилиш ташкилотларидаги жуда катта резервлардан фойдаланмоқ керак.

Халқ турмушининг моддий ва маданий савиясини ошириш — пландаги энг асосий масалалардан биридир. 1967 йилда миллий даромадни аҳоли жон бошига 6.9 процент ошириш планлаштирилмоқда. Ижтимоий истеъмол фондлари 9.9 процент кўпаяди.

Халқ хўжалигидаги ишчи ва хизматчиларнинг сони тахминан юз минг киши кўпаяди. Профессионал-техника ўқув юртларига 35 минг киши қабул қилинади, бу билим юртларини тамомлаб чиқувчилар сони 10 минг кишига кўпаяди. Аҳолининг харид қилиш фондларига асосланиб, чакана товар оборотини 8,3 процент, жумладан қишлоқ жойларда 9.4 процент кўпайтириш кўзда тутилмоқда. Умумий овқатланиш корхоналарининг обороти 7.5 процент ортади. Аҳоли кўплаб талаб қилаётган кўпгина товарларнинг бозор фондлари анча кенгайтирилади — бу фондлар мебель бўйича 17.4 процент, телевизорлар бўйича 11.1 процент, холодильниклар бўйича 27.2 процент, жун газламалар бўйича 9.6 процент, тикувчилик буюмлари бўйича 9.5 процент кўпайтирилади ҳамда ун, макарон, гўшт маҳсулотлари, шифер, цемент ва бошқа товарлар бўйича ҳам оширилади.

Савдо-сотиқ тармоғини, умумий овқатланиш корхоналари, музхоналар ва савдо базалари тармоғини ривожлантиришга бериладиган капитал маблағ қарийб 40 процент кўпайтирилади. Тошкентда 10 минг тонна маҳсулот сақланадиган катта музхона, Фарғонада универмаг қуриш, ҳамма областларнинг марказларида ёшлар кафелари, шаҳарларда ва қишлоқ жойларда кўпгина магазинлар, ошхоналар ва ресторанлар қуриш мўлжалланмоқда. Савдо-сотиқ объектларини биринчи навбатда янги массивларда қуриш лозим.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш анча яхшиланади. Саноат усулида хизмат кўрсатиш ҳажми 28 процент, қишлоқ жойларда эса бир ярим баравар кўпаяди. Бошқа усуллардаги хизмат кўрсатиш ҳажми эса 48 процент ва қишлоқ жойларда 62 процент ортади. Шаҳарларда, поселкаларда, колхоз ва совхозларда 60 та маиший хизмат комбинати қуриш мўлжалланмоқда. Фарғона, Бухоро, Қўқон ва Андижонда маиший хизмат уйлари, Жиззах, Марғилон, Навоий Гулистон, Каттақўрғон ва Деновда химиявий тозалаш фабрикалари пайдо бўлади. Тошкент, Гулистон ва Бухорода якка тартибда кийим-кечак тикиб берадиган ательелар, Андижон ва Наманганда пойафзални ремонт қилувчи фабрикалар қурилади.

Уй-жой қурилиши кенг кўламда олиб борилади. Пул билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобига жами саҳни салкам 2.9 миллион квадрат метр, яъни бу йилгидан 600 минг квадрат метр ёки 26 процент кўп уй-жой биноларини ишга тушириш мўлжалланмоқда. Уй-жой қурилиш кооперативлари маблағлари ҳисобига уй-жой қуриш ҳажми 70 процентдан ортиқ кўпаяди. Бироқ, Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Қашқадарё, Сурхондарё ва Сирдарё областларида бундай кооперативлар ҳали ташкил этилмаган. Бу жиддий нуқсонни тузатмоқ керак. Келгуси йили Тошкентда 1.4 миллион квадрат метрга яқин саҳнли уй-жойларни фойдаланишга топшириш мўлжалланмоқда. Шундан 800 минг квадрат метр уй-жойни Москва, Ленинград шаҳарлари ва барча иттифоқдош республикалар ёрдам тариқасида қуриб берадилар.

Коммунал қурилиши кенг ривож топади, бу ишга 62 миллион сўм, яъни 1966 йилдагига қараганда 20 миллион сўм кўп маблағ ажратилмоқда. Тошкентда, барча областларда ва кўпгина район марказларида водопроводлар, канализация, газ тармоқлари, ҳаммомлар ва коммунал хўжалигининг бошқа объектлари қурилади.

Маориф ва маданиятни янада ривожлантириш кўзда тутилмоқда. Мактаб ёшидаги болаларнинг ҳаммаси ўқишга жалб қилинади. Умумий таълим мактабларидаги ўқувчиларнинг сони 2,6 миллион кишига етказилади ёки 1966 йилдагидан 162 минг киши кўпайтирилади. 41 минг бола ўқийдиган умумий таълим мактабларини, шу жумладан Тошкентда 30 минг бола ўқийдиган умумий таълим мактабларини, мактабгача ёшдаги 18 минг бола учун болалар муассасалари, шу жумладан Тошкентда ўн минг бола учун муассасаларни ишга тушириш мўлжалланмоқда. Куни узайтирилган мактаблар ва группаларни янада кўпайтириш ва катта ёшдагиларни ўқитишни ривожлантириш мўлжалланмоқда.

Республика давлат бюджети қарамоғидаги мактабгача муассасалардаги болалар сони 26.8 минг киши кўпаяди. Областларда район босмахоналари, пионерлар уйлари, кутубхоналар ва бошқа объектлар ишга туширилади.

Мутахассислар тайёрлаш кенгайтирилади. Олий ўқув юртларига 32.2 минг киши, ўрта махсус ўқув юртларига эса 41,3 минг киши қабул қилинади. Олий ўқув юртларини 17,3 минг, ўрта махсус ўқув юртларини 21,8 минг киши битириб чиқади. Тошкент Халқ хўжалиги институтининг янги биносини қуришга киришилади. Тошкент педагогика институти кенгайтирилади. Бухоро ва Қарши педагогика институтларини қуриш давом эттирилади. Наманган тўқимачилик техникуми ва Қўқон автомобиль-йўл техникуми қуриб битказилади. Тошкент политехника институтининг инженерлик-физика корпусининг биринчи навбати, Тошкент университетининг бош корпуси ва бошқа бир қанча объектлар ишга туширилади.

Маданиятни ривожлантиришда катта-катта тадбирларни амалга ошириш мўлжалланмоқда. Тошкентда Ҳамза номли театрнинг 1.000 ўринли янги биноси битказилади, 3.000 ўринли циркни қуриш давом эттирилади, 5-7 минг томошабин сиғадиган ёпиқ яхмалак қуришга киришилади.

Республика областларида 40 дан ортиқ кинотеатр қуриш мўлжалланган. Қўшимча равишда 315 та янги кинотеатр ва доимий киноустановка очиш (бунинг 275 таси қишлоқ жойларда бўлади). 428 та оммавий кутубхона, 332 та клуб ва Фарғона шаҳрида янги қўғирчоқ театри очиш мўлжалланмоқда. Китоблар, газеталар, журналлар ва илмий асарлар чиқариш кўпайтирилади.

Соғлиқни сақлашни ривожлантириш соҳасида катта-катта тадбирлар белгиланмоқда. Касалхоналардаги ўринлар сони салкам 105 мингтага етказилади, санаторийлар, дам олиш уйлари, инвалидлар ва кексалар интернатларидаги ўринлар кўпайтирилади. Тошкент медицина институти янги биносининг биринчи навбати лойиҳалаштирила бошланади. Ихтисослаштирилган медицина ёрдамини янада ривожлантириш ва қишлоқ жойларидаги касалхоналарни йириклаштириш мўлжалланмоқда.

Кўриб турибсизларки, 1967 йилда халқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари ривожланиш сари янги катта қадам қўяди. Ўзбекистон меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида янги йилда катта-катта муваффақиятларга эришадилар ва Совет ҳокимиятининг эллик йиллиги юбилейини муносиб кутиб оладилар, деб ишонч билдиришга ижозат бергайсиз.

(Қарсаклар).

ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ 1967 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР молия министри депутат В. М. МУРОДХЎЖАЕВ доклади

Депутат ўртоқлар!

Мамлакатимиз меҳнаткашлари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди ўртага қўйган тарихий вазифаларни ҳал қила бориб, янги беш йилликнинг биринчи йилида экономика ва маданиятни ривожлантириш соҳасида катта-катта муваффақиятларга эришдилар. 1966 йил плани бажарилиши натижасида коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш йўлида яна бир муҳим одим ташланди.

КПСС Марказий Комитетининг шу йил декабрь ойида бўлиб ўтган Пленуми КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССРнинг халқаро сиёсати ва КПССнинг коммунистик ҳаракат жипслиги учун кураши тўғрисида»ги докладини, шунингдек СССРнинг 1967 йилги халқ хўжалик плани ва 1967 йилги давлат бюджети тўғрисидаги докладларни тинглаб ва муҳокама қилиб, тегишли қарорлар қабул қилди.

Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми маъқуллаган ва СССР Олий Совети қабул қилган 1967 йилги давлат плани билан СССРнинг 1967 йилги давлат бюджетида мамлакат ишлаб чиқарувчи кучларини янада кучли равишда ривожлантириш ва халқ фаровонлигини ошириш кўзда тутилган. Коммунистик жамият бинокорлари бўлган совет кишиларининг тинчлик муддаолари шу ҳужжатларда мужассамлашган.

Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига қўрилаётган тайёргарлик халқнинг ватанпарварлик туйғуларини тағин ҳам кучайтириб юборди, корхоналарда ва қурилишларда, колхоз ва совхозларда, илмий институтлар ва муассасаларда фидокорона меҳнат қилиб, Ватан шуҳратини янада оширишга қизғин иштиёқ уйғотди. Совет ватанпарварлигининг илҳомбахш кучи одамларни меҳнатда шонли жасоратлар кўрсатишга, кўп миллатли мамлакатимизнинг бахт-саодати ва равнақи йўлида, коммунизм тантанаси йўлида янгидан-янги муваффақиятлар учун курашга отлантирмоқда.

Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам умумий ғалабага муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Республикада саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми меҳнат унумдорлиги юзасидан белгиланган планлар ва маҳсулот таннархини камайтириш топшириқлари ошириб бажарилмоқда.

Қишлоқ хўжалик меҳнатчилари бу йилни юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичлари билан якунламоқдалар. Ўзбекистон пахтакорлари пахта етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан белгиланган планни ва олинган социалистик мажбуриятни шараф билан бажардилар. Ватан 4 миллион 80 минг тонна «оқ олтин» олди. Дон, пилла, жун, тухум ва қишлоқ хўжалигининг бошқа баъзи маҳсулотларини харид қилиш давлат йиллик планлари ҳам ошириб бажарилди.

Халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда, меҳнаткашлар турмушининг моддий ва маданий даражасини оширишда янги-янги муваффақиятлар қўлга киритилди.

1966 йилги бюджетнинг ижроси

Шу муваффақиятларнинг ҳаммаси давлат бюджетини бажариш учун иқтисодий негиз яратиб берди.

Дастлабки маълумотларга кўра, Ўзбекистон ССРнинг Давлат бюджети 1966 йилда даромадлар бўйича 100.1 процент бажарилади. Тошкент шаҳри, Қорақалпоғистон АССР, республиканинг ҳамма областлари, районлари ва шаҳарлари бюджетларининг даромад қисми бу йил бажарилаётганлигини таъкидлаб ўтиш муҳимдир.

Бу эса халқ хўжалик планида ва бюджетда кўзда тутилган тадбирларнинг ҳаммасини, шунингдек, халқ маорифини яхшилаш, даволаш муассасаларидаги ўринларни кўпайтириш, янги ўрта махсус ўқув юртлари очиш, ўз оборот маблағларидаги етишмовчиликни қоплаш соҳасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорларига биноан, амалга оширилаётган қўшимча тадбирларни пул билан муттасил таъминлаб туриш имконини берди.

Зилзила сабабли 1966 йил Тошкент шаҳри меҳнаткашлари учун одатдан ташқари қийин йил бўлди. Табиий офатга қарамай, шаҳар меҳнатчилари ўз олдиларига қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажармоқдалар. Ўзбекистон пойтахти бюджетининг бажарилишини таъминлаш учун молия органларининг ходимлари ҳам бир талай куч ва ғайрат сарфладилар. Бу йил пойтахтнинг бюджети даромадлар бўйича 100.9 процент ва харажатлар бўйича 99,2 процент бажарилади.

Бироқ, бюджетни ижро этиш ишида камчиликлар ҳам бор. Оборот солиғидан олинадиган тушумлар плани умуман 101.4 процент бажарилгани ҳолда айрим тармоқлар бўйича план 14.7 миллион сўм миқдорида, шу жумладан савдо министрлигига қарашли ташкилотлар бўйича 8.6 миллион сўм миқдорида, озиқ-овқат саноати министрлигининг корхоналари бўйича 4.5 миллион сўм миқдорида кам бажарилмоқда.

Давлат бюджетининг даромадларида давлат корхоналари ва хўжалик ташкилотларининг фойдасидан олинадиган ажратмаларнинг ҳиссаси катта. 1966 йилда шундай ажратмалар ҳисобидан 437 миллион сўм тушади.

Бу йил енгил саноат, озиқ-овқат саноати, маҳаллий саноат министрликлари, энергетика ва электрлаштириш, қурилиш, қишлоқ хўжалиги, алоқа, коммунал хўжалиги министрликлари ва бошқа ташкилотлар фойдадан бюджетга ажратма бериш планини тўла ва ошириб бажармоқдалар.

Шу билан бирга айрим министрликлар ва идоралар ўзларининг бюджет олдидаги мажбуриятларини 34,1 миллион сўм миқдорида кам бажармоқдалар. Шунинг натижасида фойдадан ажратма олиш плани умуман республика бўйича бажарилмай қолмоқда.

Коммунистик қурилиш вазифаларининг бажарилиши ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ва рентабеллигини бутун чоралар билан оширишни талаб қилади. Бу жиҳатдан олганда республика пахта тозалаш саноати министрлигида катта-катта резервлар бор. Лекин министрлик бу резервларни сусткашлик билан ишга солмоқда. Министрлик ўз қарамоғидаги корхоналар ишининг аҳволини яхши билиб олиши, уларнинг орқада қолиш сабабларини очиб ташлаши, план топшириқлари ва бюджет олдидаги мажбуриятларнинг бажарилишини таъминловчи тадбирларни ишлаб чиқиб амалга ошириши лозим.

Мамлакатимиз экономикасини ривожлантиришда қишлоқ хўжалиги алоҳида муҳим роль ўйнайди. Қишлоқ хўжалиги халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ўстиришга ва меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини юксалтиришга кўп жиҳатдан таъсир қилади.

Партиямиз билан ҳукуматимиз социалистик экономиканинг мана шу ҳаётий муҳим тармоғини ривожлантиришга доимо катта эътибор бериб келдилар ва катта эътибор бермоқдалар, колхоз ва совхозларга жуда катта ташкилий, молиявий ва моддий ёрдам кўрсатмоқдалар.

Бюджет «Узбекнефть» бирлашмаси, Сув хўжалиги қурилиши бош бошқармаси, Бинокорлик материаллари саноати министрлиги, Ғалла маҳсулотлари ва омухта ем саноати министрлиги, Балиқ хўжалиги бошқармаси бўйича фойдадан ажратмалар кам олинганлигига уларнинг ишида жиддий нуқсонлар борлиги ва жамғарма тўплаш планлари бажарилмаганлиги асосий сабаб бўлди.

«Узбекнефть» бирлашмаси қурилиш монтаж ишлари таннархини ва саноат маҳсулоти таннархини қимматлаштириб юборганлиги оқибатида 1932 минг сўм кам фойда олмоқда. Сув хўжалиги қурилиши бош бошқармаси қурилиш таннархини пасайтириш топшириқларини бажармаганлиги натижасида фойдани 2.965 минг сўм кам олмоқда. Ғалла маҳсулотлари ва омухта ем саноати министрлиги фонд эгаларининг ун, ёрма ва ем бўладиган донни тўла олмаганлиги сабабли тайёрлаш фаолиятидан жамғарма тўплаш планини тўрт миллион сўмдан кўпроқ миқдорда бажармай қолмоқда. Бинокорлик материаллари саноати министрлиги маҳсулот таннархини анча қимматлаштириб юборишга йўл қўйиб, 990 минг сўмлик фойдани олмай қолмоқда. Балиқ хўжалиги бошқармаси маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш планини бажармаяпти, маҳсулот таннархини ошириб юборди ва жамғарма тўплаш планини 605 минг сўм миқдорида кам бажармоқда.

Министрликлар билан идоралар ўзларига қарашли корхоналар фаолиятини яхшилаш чораларини кўришлари, хўжалик ҳисобини мустаҳкамлашлари ва ривожлантиришлари, хўжаликда фойданинг ролини оширишлари лозим.

Москва ва Ленинграддаги илғор корхоналарнинг коллективлари ўзлари тайёрлаётган маҳсулотларнинг энг муҳим турлари бўйича жаҳондаги энг яхши намуналар даражасига яқин йиллар ичида етиб олишга сўз бердилар. Бу ҳаракат бизнинг республикамизда ҳам кенг кўламда қувватланди. Бу ҳаракат ҳозирнинг ўзидаёқ сезиларли натижалар бермоқда. Шу билан бирга Ўзбекистондаги бир қанча корхоналарда ҳали ҳам маҳсулотнинг сифати тўғрисида дуруст ғамхўрлик қилинмаяпти, бу эса ишга катта зарар етказмоқда.

Ишнинг янги системасига ўтиш муносабати билан корхоналарнинг ва меҳнаткашлар коллективларининг маҳсулот сифатини яхшилаш иқтисодий имкониятлари ва бундан манфаатдорлиги анча кучайди. Бу эса юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун иқтисодий омиллар яратиб беради. Ана шу омиллардан кенг фойдаланиш корхона раҳбарлари ва коллективларининг вазифасидир.

Оборот маблағларидан фойдаланишни яхшилаш халқ хўжалиги учун катта аҳамиятга эгадир. Республика саноати ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари ихтиёрида ҳозир жуда кўп оборот фондлари бор. 1967 йилда корхона ва ташкилотларнинг ўз оборот маблағлари нормативи 1027 миллион сўм миқдорида белгиланганлигини айтиб ўтиш кифоядир. Шу билан бирга, кўпгина корхоналар оборот маблағларидан ҳали ҳам рационал фойдаланмаётирлар, оборот маблағларининг сақланишини таъминламаётирлар ва нормативдан ошиқ товар—моддий бойлик запасларининг вужудга келишига йўл қўймоқдалар.

Корхона ва ташкилотларнинг ўз оборот маблағларининг 1966 йил 1 январгача етишмай қолган қисми тўла қоплангалигига қарамай, бу йил кўпгина корхоналар ҳамда ташкилотлар хўжалик-молиявий фаолиятининг қониқарсизлиги натижасида оборот маблағлари яна етишмай қолиши мумкин.

Товар — моддий бойликларнинг нормативдан ташқари қолдиқлари ҳалигача кўпдир. Бу гап, аввало, енгил саноат ва озиқ-овқат саноати министрликларига таалуқлидир. Иттифоқ — республика, саноати ва республика саноати бўйича ана шу қолдиқлар 58.6 миллион сўмни, шу жумладан, тайёр маҳсулотнинг нормативдан ортиқ қолдиқлари 15.7 миллион сўмни ташкил этади.

Ўзларининг оборот маблағларини сақлаб қолиш учун корхоналар ва хўжалик ташкилотлари раҳбарларининг жавобгарлигини ошириш, бу маблағларнинг оборотини тезлатиш, нормативдан ошиқ бўлган товар — моддий бойликларни ишлаб чиқариш ва товар оборотига энг кўп миқдорда жалб этиш, уларнинг запасларини белгиланган нормативлар даражасига келтириш чораларини кўриш зарур.

1967 йил планида оборот маблағларининг айланиш тезлигини 2.5 процент ошириш кўзда тутилганлигини айтиб ўтиш керак. Ана шу тадбир амалга оширилиши натижасида 26 миллион сўм тежалади.

Республика халқ хўжалигида ҳисоб-китоб қилишда жиддий камчиликлар бор. 1966 йил 1 декабргача Давлат банки ва Қурилиш банки қарзлари бўйича 130 миллион сўм ва маҳсулот етказиб берувчилар билан қилинадиган ҳисоб-китоб бўйича 255 миллион сўм олинмай қолди. 1966 йил 1 декабргача фойдадан иттифоқ бюджети ва республика бюджетига ажратмалар бўйича ҳам тўланмаган қарз миқдори ортиб кетди. Қурилишда кредиторлик қарзини узиш муддатларининг чўзиб юборилишига йўл қўйилмоқда.

Республика Молия министрлиги ва маҳаллий молия органлари бу йил хўжаликдаги ички резервларни қидириб топиш ва сафарбар қилиш, давлат маблағларининг тўғри сарфланиши ва сақланиши устидан контролни амалга ошириш соҳасида анча иш қилдилар. Саноат, қишлоқ хўжалик корхоналари, қурилиш, савдо, автотранспорт, уй-жой ва коммунал корхоналар ва бошқа корхона ҳамда ташкилотларда молиявий-хўжалик фаолиятининг турли масалалари юзасидан неча юзлаб текшириш ўтказилди. Ана шу текшириш материаллари, балансларни ва ҳисоботларни анализ қилиш натижаларига қараб бюджет ресурсларини ва хўжалик органларининг ички ресурсларини ошириш резервлари борлиги аниқланди. Ана шу резервлар корхона ва ташкилотларнинг ўз оборот маблағларининг етишмай қолган қисмини қоплашга сарфланди.

Аммо, шундай бўлса ҳам, молия органларининг ишида камчиликлар бор. Молия министрлиги ана шу камчиликларни йўқотиш, министрликлар, ташкилотлар ҳамда корхоналарнинг хўжалик ва молия фаолиятини чуқур ўрганиш соҳасидаги иш методлари ва услубини такомиллаштириш, уларнинг план топшириқларини ва бюджет олдидаги мажбуриятларини бажаришлари устидан контролни кучайтириш, молия системаси ходимларининг иқтисодий малакасини ошириш учун керакли ҳамма чораларни кўрмоқда.

1967 йилги давлат бюджети

Ўзбекистон ССРнинг сессия муҳокамаси ва тасдиқига тақдим этилган 1967 йилги Давлат бюджети халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик плани юзасидан, планлаштиришни такомиллаштириш ҳамда ишлаб чиқаришни иқтисодий жиҳатдан рағбатлантиришни кучайтириш чораларини изчиллик билан амалга ошириш юзасидан партия XXIII съезди Директиваларида қўйилган вазифаларни ҳисобга олиб ишлаб чиқилди.

Бюджетнинг даромадлари ва харажатлари республика халқ хўжалигини ривожлантириш планига тамомила мувофиқ суратда, даромадларни ҳамда харажатлардан тежалган маблағларни максимал сафарбар қилишни ҳисобга олиб Ўзбекистон ССР министрликлари ва бошқармалари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг иштироки билан белгиланди.

1967 йилги бюджетнинг ҳажми 2 миллиард 265 миллион 579 минг сўмни ташкил этади. Халқ хўжалик планида кўзда тутилган тадбирларни маблағ билан таъминлаш учун республика бюджетига иттифоқ бюджетидан 263 миллион 800 минг сўм ажратилди. Давлат бюджети маблағлари халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилги планида белгиланган ҳамма тадбирларнинг амалга оширилишини таъминлайди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети томонидан 1966 йил учун тасдиқланган бюджет ҳажмига нисбатан 1967 йилги бюджет ҳажми 112.9 процентни ташкил этади ва 1966 йилда кутилган ижросига нисбатан 109,1 процентни ташкил этади.

Бюджетнинг ҳажми асосан бюджетдан ажратиладиган капитал маблағ миқдорининг ва иш ҳақи фондининг кўпайиши ҳисобига ортади. Капитал маблағ ажратиш учун бюджетдан қилинадиган харажатлар 1966 йилдагига нисбатан 190 миллион сўм ва иш ҳақи фонди бўйича 41 миллион сўм ортади.

Бюджетнинг даромадлари

1967 йилги давлат бюджети даромадларининг асосий турлари қуйидаги суммаларда планлаштирилди:

(минг сўм ҳисобида)

Социалистик хўжаликдан олинадиган тушумлар 1792243 сўм;
Шу жумладан: оборотдан олинадиган солиқ 1180652 сўм;
Фойдадан ажратмалар 393429 сўм.

1967 йилда давлат ва кооператив корхоналари ҳамда ташкилотларидан олинадиган тушумлар бюджет даромадлари умумий суммасининг 89,5 процентини ташкил этади.

1967 йилда фойданинг умумий суммаси 701 миллион сўмга етади, яъни 1966 йилдагига нисбатан 106 миллион сўм ёки 17,7 процент кўпаяди. Шу билан бирга, 1966 йилда янги иш шароитига кўчирилган корхоналар группаси бўйича 7,9 миллион сўм миқдорида белгиланди. Бундан 5,9 миллион сўм бюджетга ишлаб чиқариш фондлари учун тўлов шаклида, шунингдек бу корхоналарда бюджетга тўланган взнос, иқтисодий рағбатлантириш фондига ажратмалар, планда кўрсатилган сарфлар қоплангандан кейин пайдо бўладиган фойда қолдиғи шаклида топширилади.

Хўжаликни бошқаришнинг янги системасини изчиллик билан амалга ошириш ва янада ривожлантириш — беш йиллик планни бажаришнинг энг муҳим шартидир. КПСС Марказий Комитетининг март ва сентябрь (1965 йил) пленумлари хўжаликни бошқаришнинг янги системаси асосларини белгилаб берди.

Планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги шароитларига кўчирилган корхоналарнинг ишига доир ҳисобот маълумотлари бу корхоналарнинг хўжалик-молиявий фаолияти натижалари анча яхшиланганлигини, уларнинг бюджетга тўловлари анча ортганлигини кўрсатади.

Маълумки, корхона тегишли шароитларга эга бўлган ва жумладан ўз оборот маблағлари билан таъминланган ҳамда етарли даражада рентабел ишлаётган тақдирдагина янги системага кўчирилиши мумкин. Аммо, озиқ-овқат саноати ва енгил саноатнинг 1967 йил 1 январдан бошлаб янги тартибга кўчириладиган барча корхоналари ҳам ўзларининг оборот маблағлари билан таъминланган ва жамғариш планини бажаряптилар, деб бўлмайди.

Министрликлар ва бошқармалар корхоналарни янги системага кўчиришдан олдин пухта тайёргарлик кўришлари, аввало, хўжалик-молия фаолиятини, асосий ишлаб чиқариш фондлари ва оборот маблағларининг ҳолатини чуқур анализ қилишлари, ўзларининг оборот маблағларини тасдиқланган нормативлар билан мувофиқлаштиришлари, ишлаб чиқаришнинг иқтисодий самарадорлигини оширишга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқиб, ўз вақтида амалга оширишни таъминлашлари керак.

1967 йилда колхозлардан олинадиган даромад солиғи КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) Пленуми қарорларига мувофиқ белгиланган янги тартибда ҳисоблаб чиқилади. Колхозлардан олинадиган даромад солиғи 40.8 миллион сўм миқдорида белгиланди ёки илгари амалда бўлган тартибга мувофиқ ҳисобланган солиқ миқдоридан уч баравардан зиёд камдир. Даромад солиғининг камайтирилиши орқасида колхозлар 97 миллион сўм наф кўрадилар.

1967 йилда аҳолидан олинадиган давлат солиқлари халқ хўжалик планида ишчи ва хизматчилар сонининг ортиши ва иш ҳақи фондининг кўпайиши ва амалдаги солиқ ставкалари тўғрисида белгиланган режаларга асосланиб планлаштирилди.

Бюджетнинг харажатлари

1967 йилда Давлат бюджети маблағларидан 2 миллиард 190 миллион 186 минг сўм ёки бу маблағларнинг 96,7 проценти халқ хўжалиги ва социал-маданий тадбирларга пул чиқариш учун сарфланади.

Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини ривожлантириш учун 1967 йил бюджетидан 1052350 минг сўм ёки 1966 йилдагидан 9,8 процент кўп маблағ чиқарилади. Халқ хўжалигини пул билан таъминлаш учун бюджетдан қилинадиган харажатларнинг асосий йўналиши қуйидагича: саноат ва қурилишга 337012 минг сўм, қишлоқ хўжалигига 344794 минг сўм, автотранспорт ва алоқа ишларига 43194 минг сўм, уй-жой-коммунал хўжалигига 187774 минг сўм сарф қилинади. Ажратиладиган ана шу маблағлар халқ хўжалигидаги барча тармоқларнинг техника даражасини оширишга, қишлоқ хўжалигининг моддий техника базасини мустаҳкамлашга, халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқарувчи тармоқларни ривожлантириш ва аҳолига маиший хизматни яхшилашга сарф қилинади.

Капитал қурилишларни пул билан таъминлаш

Давлат йўли билан капитал маблағ ажратиш ҳажмига мувофиқ ва капитал қурилишни зарур оборот маблағлари билан таъминлашни ҳисобга олиб, 1967 йилда капитал маблағ ажратиш плани 1184 миллион сўм миқдорида кўзда тутилди. Капитал қурилишларни маблағ билан таъминлаш учун бюджет ҳисобидан 807 миллион сўм ажратилади. Бу — барча харажатларнинг 68 процентини ташкил этади. Хўжаликларнинг ўз ресурслари (фойда, амортизация ажратмалари ва ҳоказолар) 377 миллион сўм миқдорида белгиланди. Ўтган йиллардан ўрнак олиниб, 1967 йил планида қурилишдаги ички ресурсларни сафарбар қилиш юзасидан, асосан ўрнатилмаган машина — ускуна запасларини қисқартириш ҳисобига 17.4 миллион сўмлик топшириқ белгиланади.

Шу муносабат билан кўпгина министрликлар ва бошқармалар капитал қурилишларни пул билан таъминлаш учун мўлжалланган ўз маблағларидан пул ажратиш планини қониқарсиз бажараётганликларига эътибор қилиш зарур. Ана шу планнинг бажарилмаслиги капитал қурилишни пул билан таъминлашда қийинчиликларни вужудга келтиради, қурилишларнинг материал етказиб берувчиларга ва пудратчиларга кўп миқдорда қарздор бўлиб қолишларига олиб келади.

Капитал қурилиш соҳасидаги асосий вазифа — капитал маблағлардан ғоят самарали фойдаланишдан, янги қувватларни, уй-жой ва бошқа объектларни қисқа муддатларда ва энг кам сарфлар билан ишга туширишни таъминлашдан, қурилиш ишлари сифатини яхшилашдан иборат.

Қурилиш банки ва Давлат банки муассасалари қурилиш устидан контролни яхшилашлари ва кучайтиришлари, қурилишнинг экономикаси ва молиявий аҳволини чуқур ўрганишлари, қурилишнинг иқтисодий масалаларини ҳал этишда кўпроқ ёрдам беришлари лозим.

Социал-маданий тадбирларни пул билан таъминлаш

Халқ фаровонлигини жадал суръатлар билан ошириш — беш йиллик планнинг энг муҳим социал вазифасидир. Бюджетдан маориф, соғлиқни сақлаш ва социал таъминот ишларига қилинаётган харажатларнинг доим ортиб бориши бу вазифани ҳал этишда муҳим роль ўйнайди.

1967 йилда социал-маданий тадбирларга ажратиладиган маблағлар 1 миллиард 137 миллион 836 минг сўм миқдорида белгиланди. Бу харажатлар ўтган йилдагидан 98172 минг сўм ёки 9,4 процент ортиқдир.

Ана шу харажатлар асосий йўналишлар бўйича қуйидаги миқдорларда кўзда тутилди: халқ маорифи, фан ва маданиятга 627216 минг сўм (1966 йилдагига нисбатан 110.7 процент), соғлиқни сақлаш ишларига 271842 минг сўм (1966 йилдагига нисбатан 109,3 процент), кўп болали ва ёлғиз оналарга давлат йўли билан бериладиган нафақа учун 77895 минг сўм (1966 йилдагига нисбатан 107.2 процент) ва социал таъминот ишларига 159521 минг сўм (1966 йилдагига нисбатан 107.4 процент) сарф қилинади.

Бу маблағлар умумий таълим мактабларида, ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларида, олий ўқув юртларида, техникумларда, профессионал-техника билим юртларида ўқувчилар сонини, болалар боғчалари ва яслиларида болалар сонини, касалхоналар, туғруқхоналар ва клиникаларда ўринлар сонини анча кўпайтиришни, пенсионерларнинг сонини оширишни таъминлайди. 1967 йил планига мувофиқ, республикадаги колхозчилардан 460 минг кишига пенсия тўлаш ва 190 минг колхозчи аёлга нафақа тўлаш кўзда тутилди. Бу пенсия ва нафақалар 99 миллион сўмни ташкил этади, яъни 1966 йилдагидан 12 миллион сўм ёки 13.5 процент ортади.

Республиканинг 1967 йилги давлат бюджетида давлат идоралари ва суд органларининг харажатлари учун 35957 минг сўм, ёки тахминан шу йилда кутилаётган харажатлар даражасида маблағлар ажратиш планлаштирилди. Бошқариш ва қўриқлаш аппаратининг эҳтиёжлари учун бўладиган харажатларни 9.8 миллион сўм миқдорида қисқартириш кўзда тутилди.

Маҳаллий бюджетлар

Тошкент шаҳрининг, областларнинг ва Қорақалпоғистон АССРнинг маҳаллий бюджетлари республиканинг 1967 йилги Давлат бюджети лойиҳасига 930 миллион 361 минг сўм миқдорида, яъни 1966 йилдагига нисбатан 12.6 процент ошган ҳолда киритилди, шу жумладан:

(минг сўм ҳисобида).

Тошкент шаҳри	222731
Тошкент области	108190
Сирдарё области	50246
Фарғона области	89665
Андижон области	105224
Самарқанд области	95801
Бухоро области	56663
Қашқадарё области	48822
Сурхондарё области	43832
Хоразм области	35188
Қорақалпоғистон АССР	73994

Халқ хўжалик планида кўзда тутилган топшириқларнинг бажарилишини таъминламоқ учун республика бюджетидан Сирдарё областига 4496 минг сўм, Қашқадарё областига 2079 минг сўм, Қорақалпоғистон АССРга 10645 минг сўм ажратилади.

Депутат ўртоқлар! Беш йилликнинг иккинчи йилида халқ хўжалигини ривожлантириш давлат плани ва давлат бюджетини бажариш — мамлакатимизда коммунизм қурилишининг Коммунистик партия томонидан ишлаб чиқилган вазифаларини амалга оширишда муҳим аҳамиятга эгадир.

Коммунистик партия раҳбарлигидаги ўзбек халқи келгуси йилда ўз олдига қўйилган вазифаларни муваффақиятли ҳал этади ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг эллик йиллигини муносиб кутиб олади. Бунга шак-шубҳа йўқ. (Қарсаклар).

Халқаро фотовиставкада

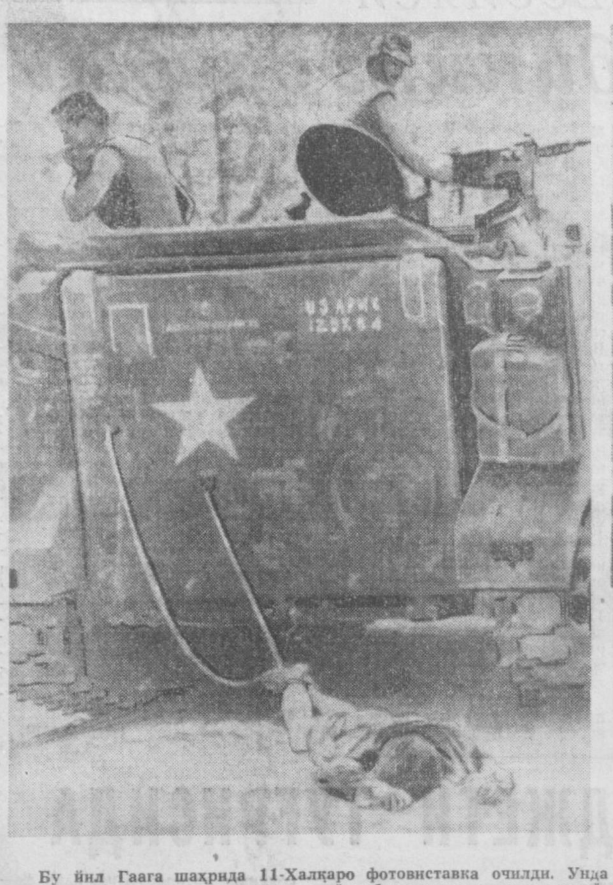

Бу йил Гаага шаҳрида 11-Халқаро фотовиставка очилди. Унда жаҳоннинг турли мамлакатларидан кўплаб талантли сураткашлар ўз асарлари билан қатнашдилар. Фотовиставка жюриси ғоявий жиҳатдан сермазмун, санъаткорона яратилган суратларга мукофотлар берди. Мукофотланганлар орасида Совет Иттифоқи санъаткорлари ҳам бор.

Фотовиставкада турли категориядаги асарлар намойиш қилинди. Асарларнинг кўпчилиги гарчи турли темаларга бағишланган бўлса-да, уларнинг асосий ғояси капиталистик дунё корчалонларининг кирдикорларига қарши кураш, урушга нисбатан нафрат ва тинчлик учун курашни тараннум этади.

Мана, фотовиставкада намойиш қилинган асарлардан бири — у японнялик сураткаш Куочи Саваденинг «Новости» категориясига кирувчи «Бегуноҳ ўлим» асаридир. Бу асар кўпчиликнинг олқишига сазовор бўлиб, Халқаро фотовиставка жюрисининг бош мукофоти ва категория бўйича биринчи мукофотни олишга муяссар бўлди. Асарда америкалик ваҳшийларнинг вьетнамлик партизандан аёвсиз ўч олаётган пайтлари тасвирланган.

Лев Портер (ТАСС)нинг «Фотоочерк» категориясига кирувчи «Чорраҳа эгаси» суратлар сериясига иккинчи мукофот — Гаага шаҳри муниципалитетнинг кумуш медали топширилди.

Вячеслав Ун Да-син (ТАСС)нинг «Спорт» категориясидаги «Мотокросс» асарига ҳам Гаага шаҳри муниципалитетининг кумуш медали ва иккинчи мукофот берилди.

ПОЛИЭТИЛЕН ПЛЁНКАЛАР ШОЛИКОРЛАР ХИЗМАТИДА

Полиэтилен плёнкалар шолипояларни парвариш қилишда жуда қўл келади ва арзон шоли етиштиришга имкон беради. Жанубий Қозоғистонда ўтказилган тажрибалар буни исботлади. Бу ерда полиэтилен плёнкалар шолипояларда пол олишда кенг қўлланилди.

Одатда пол олиш учун тупроқдан марзалар ясалади. Бу марзалар шолипоя полларини сув билан бир текисда тўлдирилишига имкон беради. Лекин марзалар шоли поясини комбайн билан ўришда қийинчилик туғдиради, шунинг билан бирга бу жойда бегона ўтлар ўсиб чиқади.

Қозоғистон шолипояларида пол олиш учун кичик қозиқлар қоқилади. Қозиқлар орасига полиэтилен плёнкалар тортилади. Бу ғовлардан полларга сув оқиб туриши учун махсус тешикчалар очилади. Шоли пишгандан кейин қозиқлар билан полиэтилен плёнка олинади ва комбайн билан шоли ҳосилини ўришга киришилади.

Мутахассисларнинг олиб борган ҳисобларига қараганда, Қозоғистондаги 50 минг гектарга яқин шолипояларда пол олишда тупроқ марзалар ўрнига полиэтилен плёнка қўлланиб, йилига юз минг центнер қўшимча шоли ҳосили олишга эришилди.

Мамлакатлар, одамлар, одатлар

ТОДА ОРАСИДА

Л. В. ШАПОШНИКОВА,
тарих фанлари кандидати.

Гўё уйқу аралаш унинг:

— Ич, энди сен бизнинг синглимизсан. Сен биз билан бирга келдинг, бизга ёрдам бердинг. Квардани уруғи энди сенинг уруғинг. Бизнинг ҳамма нарсамиз сеники, бор нарсангнинг ҳаммаси бизники, — деганини эшитдим.

Мен зўрға бошимни кўтардим. Касал бўлиб қолганга ўхшайман.

— Йўқ, амма, — дедим мен, — буни ичмайман.

Аёл ўз сўзида туриб олади. Ёнимга Тайсинпуф ўтиради.

— Ўзинг ич, — дейди у аёлга, — синглимни ўз ҳолига қўй.

Тайсинпуф елкамдан жун адёлни олиб:

— Путукхулини ол. — Мен адёлингни ёпиниб уйинга тушаман, — дейди.

Путукхулига ўраниб оламан. Унинг иссиқлигига ҳайрон қоламан. Тайсинпуф адёлга ўралганча ҳужра ўртасига боради. Унга бошқа аёллар ҳам қўшилади. Супада эркаклар ўтиришибди. Қорайиб кетган деворга уларнинг соқолидан ғалати соя тушиб турибди.

...Бу чангалзор оралаб ўтган йўл эди. Қадимий тоғага ўраниб олган кишилар турна қатор кетиб боришарди. Ой дарахтлар тепасига кўтарилган. Оқ путукхули ой нурида ярқирар, унинг қора ва қизил йўллари кўзга аниқ ташланарди. Изғирин шамол эсади. Тунда чангалзор оралаб эркаклар ва аёллар болаларни кўтариб қанча-дан-қанча йўл босишади. Улар минг йиллар аввал бобою-бобокалонлари қандай юрган бўлишса, шундай кетишяпти. Атрофда эса худди ўша вақтлардагидек чангалзор. Бу сеҳрли ўрмонда вақт тўхтаб қолганга ўхшаб кўринади. Бу кеча ер юзида қадимий тода қабиласи-ю, уларнинг қўшиғи мавжуд эди, холос. Кўчманчиларнинг бўғиқ товуш билан айтиладиган қадимий қўшиғи. Ниҳоят қаердадир буталар орасида бошқа овозлар эшитилди ва қаршимиздан Тайсинпуф чиқди.

— Аё! Амма! — деб хитоб қилди у. Тода билан сен ҳам келдингми

Кейин қўлимдан ушлаб сўқмоқдан пастликка бошлаб кетди. Кутилмаганда буталар орасида, ой нурида кўзимизга манд кўринди.

— Бугун ўғлимга исм қўйишади, — деди Тайсинпуф.

Квордони аҳолисининг барчаси меҳмонларни кутиб олгани чиқди. Бу тантананинг сабабчиси саккиз ойлик ўғил бола супада пишиллаб ухлаб ётарди. У меҳмонларнинг шовқин-суронига ҳам уйғонмади. Аёллар тантанали маросимда қатнашмайдилар.

Шунинг учун ҳам улар роса рақсга тушиб, арақа ичиб, тонгга яқин қотиб ухлаб қолишди. Мен ухлаб қолмасликка ҳаракат қилдим. Лекин шамоллаб қолганимнинг таъсири бўлди шекилли, уйқу элта бошлади. Мутикен маросим бошланиши билан уйғотишга ваъда берди.

Безовта уйқу аралаш кимнидир:

— Людмила амма, тур, ибодатхонага кетяпмиз. Ҳозир қуёш чиқади, — деганини эшитдим.

Ҳужрадан чиқдим. Ҳали қоронғу эди, лекин тоғ орти тонг шафағидан қизара бошлаганди. Тонгги шамол эсарди. Путукхулига ўралиб олган эркаклар ибодатхона томонга соя каби боришяпти. Ибодатхонага кираверишда қизғиш шуъла жилоланар, у ерда ўчоқда ўт ёниб турарди. Ибодатхона деворининг нариги томонида тўрт киши ўт чиқариш билан овора эди. Муқаддас олов ёндирилмагунча болага ном қўйиб бўлмайди. Кун тобора ёришиб бормоқда. Тоғ чўққилари аниқ кўриниб қолди. Ниҳоят олов чиқди. Коҳин уни ибодатхонага олиб кирди. Энди ибодатхона ва яқин атрофдаги дарахтлар кўзга чалина бошлади. Кутилмаганда чангалзор қушлар чуғури билан қопланди. Тонг шафағи осмоннинг ярмини қоплади. Чақалоқнинг бобоси болани ибодатхона остонасига ёткизиб қўйди, кейин уни яна қўлига олиб, юзини очди ва чақалоқни шарққа қаратиб ёткизди. Қуёшнинг биринчи заррин нурлари боланинг кўзига тушди. У қиқирлаб кулиб юборди ва кўзини қўллари билан беркитди.

— Потаж! — деб хитоб қилди чол.

— Яхши одам бўл, — деб такрорлади ҳамма.

— Бой бўл, — деб давом этди коҳин. — Шу ибодатхонада худога сигин. Одамларга яхшилик қил.

...Яхшилик қил, — деган акс садо эшитилди тоғдан.

Ташқи дунё билан алоқа қилувчи кўпгина қабилаларда, менимча, уларнинг расм-русмлари ўзгаради ва бузилади. Тода қабиласида эса кам деганда сўнгги юз эллик йил давомида маросимнинг барча нозик томонлари деярли ўзгаришсиз сақланиб қолган. Нилгирига биринчи марта боришимдан олдин инглиз антропологи Риверснинг 1906 йилда нашр қилинган «Тода» деган салмоқли асарини ўқиб чиқиб, авторга ҳавасим келган эди.

У ғалати маросимларни кузатишга муваффақ бўлган. Мен ярим асрдан сўнг ўшандай маросимни кўришимга ишонмагандим. Лекин ҳаёт баъзан ғалати йўллардан боради. Қабила олдига келганимдан сўнг инглиз олимига ҳасад қилмай қўйдим Менинг ўзим бизнинг кунларимизгача етиб келган қизиқ маросимларнинг гувоҳи бўлдим.

ТОДА ҚАБИЛАСИНИНГ СИРИ

Тода билан жанубий Ҳиндистоннинг асосий аҳолиси бўлган дравидлар ўртасидаги мавжуд тафовутни кўра билиш учун синчков кузатувчи бўлишнинг ҳожати йўқ. Тода баланд бўйли, қадди-қомати келишган, танаси унча қора бўлмаган кишилар. Улар европаликлар сингари қирра бурун, қўй кўз ёки кўк кўз кишилар. Тода паст бўйли ва қора танли дравидлардан ана шу белгилари билан кескин фарқ қилади. Тода қабиласи мавжудлиги аниқлангандан буён, табиий равишда, улар кимлар, қаердан келишган, деган савол туғилди. Бу қабилани дравидлар яшайдиган жанубга инсоният тарихининг қайси оқими олиб келган? Аммо тода бошқа аҳолидан жисмоний жиҳатдангина фарқ қилмайди. Уларнинг урф-одатлари, анъаналари ва ниҳоят дини Ҳиндистонда мутлақо учрамайди. Мамлакатнинг жанубида ҳам, шимолида ҳам тода кийимига ўхшаш либос кийилмайди. Қабиланинг тили ҳам алоҳида диққатга сазовор.

Бу тил қадимги софлигини йўқотган. Тода тамилчани тушунади ва гаплаша олади. Баъзилари эса малаялам ва каннара тилини ҳам билади. Қабила ана шу уч миллат чегарасида яшаганлиги ва улар билан алоқа қилиб турганлиги сабабли табиий равишда тода тилига қўшнилар тилидан кўп сўзлар қўшилган. Бироқ қадим даврда тоданинг алоҳида ўз тили мавжуд бўлган ва у ҳозир ҳам қисман сақланиб қолган.

Базель миссиясидан келган миссионер Шмид тода тили грамматикасини тузишга уриниб кўрди. У дравид тилларини яхши биларди. Шунга қарамай, миссионер «Тода диалекти сўзларининг тахминан учдан бир қисмини ўзим билган тилларнинг бирортасига ҳам ўхшата олмадим», — деб тан олишга мажбур бўлди.

1847 йилда Нилгирини географик тасвирлаб берган мустамлака армия капитани Аутгерлони шундай деб ёзган эди: «Тода тилининг ўзига хос акценти ва ғалати оригинал стили бор. Менимча Жанубий Ҳиндистонда яшовчи ерликлар гапирадиган бирорта тилда ҳам бундай акцент ва стил йўқ».

(Давоми бор).

ДАВОМИ. Боши газетанинг 20 — 22 декабрь сонида.

БАҲАЙБАТ ДАРАХТЛАР МОЗОРИ

Белоруссиянинг Сморгонь шаҳри яқинидаги қум-шағал қазиб олинадиган карьерда дарахтлар кўмилиб кетган жуда катта мозор топилди. 15 метр чуқурликда, шу ердан оқиб ўтадиган Вилия дарёси яқинидаги 45 гектарлик майдонда баҳайбат дуб дарахтлари тартибсиз қалашиб ётибди. Баъзи дарахтларнинг узунлиги 20 метр келади. Карьернинг айрим участкаларида ходалар шу қадар кўпки, бу ерда ишни тўхтатишга тўғри келмоқда.

Белоруссияда камдан-кам учрайдиган палеонтология топилмаси геологларни қизиқтириб қолди. Эҳтимол, бу дарахтлар 10-15 минг йил муқаддам ўсган бўлиб, бу ерда қандайдир фалокат ёки жуда катта табиий офат рўй берган, натижада катта майдондаги дарахтлар ер остида кўмилиб кетган.

Дарахтларнинг ер остида жойлашиш характери ва кўмилиб кетган бу ўрмоннинг каттагина участкада жойлашганлиги ана шундай хулосага олиб келмоқда.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

24 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 Грузин композиторларининг енгил куйлари. **18.30 Хотира учун ёзиб олинган куйлар. 19.20** Озарбайжон куйларидан концерт. **20.00 «ОКТЯБРЬ» радиостанциясининг программаси** (ўзбекча). **20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин»** деган концерт. **21.20** Ўзбек халк қўшиқлари. **22.10** Эстрада концерти **23.10 Севги қўшиклари.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 «Рақсга таклиф этамиз». 19.30 «ҚИШ ОҚШОМИ» деган радиокомпозиция (ўзбекча). 20.10 Ўзбекистонда болгар адабиёти ва санъати декадасининг якунловчи концерти. (Биринчи бўлим).

25 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.45 **«Ота-оналар, сизлар учун»** циклидан эшиттириш (ўзбекча). **8.25** Ўзбекистон радиоси ва телевидениеси солистларининг концерти. **9.30 Ялла концерти. 10.30 Шарқ халқларининг куйлари. 11.10** «Экран янгиликлари». **11.20 «Тинглаб дам оламиз»** деган концерт. **12.15** «Эрталабки салом» (Москва). **13.00 Чорвадорлар учун концерт. 13.30** Ўзбекистон композиторларининг эстрада куйлари. **15.20** Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ. М. Бобоевнинг «ОНА ҚАЛБИ» поэмаси асосида радиопостановка (ўзбекча). **18.00 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси. 18.40** Қозоқ куйларидан концерт. **18.20** Совет киноси куйлари. **20.00** Ўзбек Давлат филармонияси бадиий коллективларининг концерти. **21.20 Лирика кечаси. 22.00 «Дунё харитаси олдида»** (ўзбекча). **22.10** Қўшиқлар, рақслар, эстрада. **23.10** ДАМ ОЛИШ КЕЧАСИ.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Г. Пономаренко ва Е. Родигин қўшиқлари. **19.00** Ўзбекистонда болгар адабиёти ва санъати декадасининг якунловчи концерти. (Иккинчи бўлим). **20.00** «Юность» радиостанциясининг программаси (Москва). **21.00** Р. Толмасов ва Р. Муллақандов ижросида концерт (тожикча). **21.30** Куйлардан-куйларга.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Ю. Шапорин. «Декабристлар» операси.

Телевидение

24 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида:

17.40 Телевизион янгиликлар (ўзбек ва рус тилларида). **18.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. Телеминиатюралар. 18.40** «ПАСПОРТСИЗ КИШИ». Бадиий фильми. **22.20** «Ўзбекистон чорвадори». Чорвадорлар учун махсус программа.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

21.00 Киносаёҳатчилар клуби. **22.00** «Йўллар ўтиб боради» Телевизион спектаклнинг биринчи серияси. **23.40** Телевизион янгиликлар. **24.00** «Огонёк». Свердловск шаҳридан олиб эшиттирилади. **01.00** Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида:

17.50 «Кўчманчилар». Ҳужжатли фильм. **18.10** «Н. Ф. И. топишмоғи». Телефильм. **19.10** Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IV Пленуми қарорлари амалда. «Қишлоқ спортчилари». **19.25** Фильм-концерт. **19.50** «Қопқон». Телевизион бадиий фильм.

Ўзбек тилида:

21.05 «Ўзбек сўзанаси». Адабий эшиттириш. **21.35** Совет классик куйлари. **22.10** «БИР ПОЛК МУЗИКАЧИЛАРИ». Бадиий фильм.

25 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида:

10.30 «Физкультура билан шуғулланинг». **10.55** Ўқувчилар учун концерт. **11.30** «ЕТТИДАН ЎН ИККИГАЧА». Бадиий фильм. **12.45** «Кўча ҳаракати қоидаларига риоя қилинг.

Рус тилида:

13.00 «6-6 квадратида» Мультфильм. **13.10** К. Чуковский. «Рус тили маданияти ҳақида» (учинчи эшиттириш). **13.40** Спорт эшиттириши.

Ўқув программаси эшиттиришлари

14.20 Математика. «Тенгламалар системасини ўрганиш» (ўзбек тилида). **15.20** География. «СССРнинг дарё транспорти» (рус тилида).

Рус тилида:

17.00 «Пионер прожектори». **17. 25** Болалар учун. «Тенгдошлар». Концерт. **17.45** Телевизион янгиликлар.

Ўзбек тилида:

18.00 Болалар учун. **«Қанотли дўстлар». 18.25** Мультфильм. **18.45** Телевизион янгиликлар. **19.00 Ёшлик студияси кўрсатади. А. Несин. Юмористик новеллалар.**

Рус тилида:

19.40 Эстрада концерти. **20.20** Киножурнал ва «БАЙКАЛГА КЕЛИНГ» деган кинокомедия. **21.45** Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

21.50 Хатлардан қўшиқларга. Концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 «Будильник». **13.30** «Здоровье». Илмий-оммабоп программа. **14.00** Ўқувчилар учун. Ленинграддан олиб кўрсатилади. **14.50** Москва кундузги эшиттиришларининг охири. **15.55** Хоккей бўйича СССР биринчилиги. «Динамо» (Москва) — СКА (Свердловск) танаффус вақтида куннинг янгиликлари. **17.45** «Денгиз ва қирғоқлар». «Репортаж. Калининграддан олиб эшиттирилади. **18.00** Интервидение. «Музикали эшиттириш. **18.30** Совет Армиясининг жангчилари учун. «Жанговар дўстлар ҳузурида». **19.00** «Эстрада-66». **20.00** «Қишлоқ клуби». **21.10** Дунё воқеалари. **22.00** «Йўллар ўтиб боради». Телевизион спектаклнинг иккинчи серияси. **23.30** Телевизион янгиликлар. **24.00** Москва эшиттиришларининг охири.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 24/XII да **Аида**, 25/XII да кундуз **Доктор Айболит,** кечқурун **Дилором.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРДА — 24/XII да **Алишер Навоий,** 25/XII да кундуз **Оқ кабутар,** кечқурун **Гамлет.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/XII да **Ота ўғли,** 25/XII да кундуз **Бағритош,** кечқурун **Махтумкули.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи **Иван Рубан, ўзбек цирк коллективи** ва **қизиқчилар группаси.**

Кинотеатрларда

24 ДЕКАБРДА

Уруш ва тинчлик (2-серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 5 ярим, 7 ярим ва 9-15 минутда).

Ворис — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЧАЙКА» (кечқурун), «МИР» (кеч соат 7 да).

Поездлар дераза ёнидан ўтаяпти — СОБИР РАҲИМОВ номли (кечқурун), «СПУТНИК» (кеч соат 7 да), «ДРУЖБА» (кеч 8 да). «МОСКВА» (кеч 6 ва 9 яримда).

Беозор қушни ўлдиринг — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» «ВОСТОК» (кечқурун).

Наташахоним — «ДРУЖБА» (кечқурун) «СПУТНИК» (кеч соат 9 да). НАВОИЙ номли (ўзбек тилида кеч 8 да).

Бу жуда муҳим — «МОСКВА» (кеч соат 8 да). «ЮЛДУЗ» (кеч соат 7 ва 9 да).

Қайрағоч остидаги севги — «СПУТНИК» (кечқурун).

Бағритошнинг ўғиллари — **НАВОИЙ номли (кеч соат 9-40** минутда).

Жазда фақат қизлар — **«МИР» (кеч соат 9 да).**

«УЗМЕДТЕХНИКА» БОШҚАРМАСИ РЕСПУБЛИКА МЕДИЦИНА АППАРАТУРАЛАРИНИ РЕМОНТ ҚИЛИШ УСТАХОНАСИГА

секретарь-машинистка, инженерлар, нормаловчи, экономист, материал бўлимининг бухгалтери, енгил автомашина шофери

К Е Р А К

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Луначарский кўчаси, Владимирский проезд, 2-уй. Телефон: Е-6-27-63.

ҚУРИЛИШ МИНИСТРЛИГИ, ЙЎЛ ВА КОММУНАЛ МАШИНАСОЗЛИГИ МИНИСТРЛИГИГА ҚАРАШЛИ МАХСУС «СРЕДАЗКАЗАХСТРОМОБОРУДОВАНИЕ» БОШҚАРМАСИГА

монтаж ва **созлаш** ишлари билан, **контроль-ўлчов** асбоблари ва саноат корхоналарини **автоматлаштириш** билан боғлиқ бўлган монтаж ва созлаш ишлари билан таниш бўлган **инженер** ва **техник-электриклар; электриклар: технология линияларини** ва **қурилиш материаллари саноати** корхоналарида ва **қурилиш индустрияси корхоналаридаги** агрегатларни созловчи **инженер-техник, слесарь-созловчи, электр** ва **газ пайвандчилар, план ва ишлаб чиқариш бўлимлари бошлиқларининг ўринбосарлари, меҳнат ва иш ҳақи** бўлимининг **старший инженери, ишлаб чиқариш-техника** бўлимининг **старший инженери** ва **русча машинистка**

К Е Р А К

Елғиз кишилар турар-жой билан таъминланади.

Адрес: Тошкент шаҳар, Бородинская кўчаси, уй № 7, Телефон № В-31656.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Киров кўчаси, 22-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор 83-02-49 дан 83-02-58 гача. Қўшимча телефонлар: секретариат ва иллюстрация бўлими — 5-62; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари бўлими — 3-66; саноат, қурилиш ва шаҳар хўжалиги бўлими — 3-66; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 7-83; фан, олий ўқув юртлари ва мактаблар бўлими — 7-83; физкультура ва спорт бўлими — 3-79; Ахборот бўлими — 3-78; (шаҳар телефони 83-65-57); хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 3-79; эълонлар бўлими — 5-07 (шаҳар телефони — 838142).

24 ДЕКАБРЬ, 1966 Й. Р. 12939. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр. Г. 2932.